

FOAIA POPORULUI

Prețul abonamentului:
Pe un an . . . . . 4 coroane.
Pe o jumătate de an . . . . . 2 coroane.
Pentru România 10 lei anual.
Abonamentele se fac la „Tipografia”, soc. pe acțiuni, Sibiu.

Apare în fiecare Duminecă

INSERATE
se primesc în biroul administrației (strada Poplăcii nr. 15).
Un șir garmond prima dată 4 bani, a doua-ora 12 bani, a treia-ora 10 bani: și timbru de 60 bani

Mintea crăiasă.

I.

Vestitul nostru poet, *Andrieu Mușănu* zice într-o poezie a sa:

»Ferice-i omul Doamne
Când mintea îi regină» (crăiasă),

adecă e fericit omul, când e stăpânit ca de o crăiasă, de o minte înțeleaptă și luminată. Mintea luminată însă nu o putem ave decât prin învățatură, ear învățatura ne-o câștigăm în școală, ca băieți, și prin cetire, ca oameni mari, ești din școală.

Ca însă să putem ceti cărți bune, cu sfaturi și învățături folositoare, avem lipsă de biblioteci populare. N'ar trebui să fie sat, în care să nu fie o bibliotecă pentru popor. Simțind noi lipsa acestor biblioteci, am hotărât să ne ocupăm în câțiva numeri cu ele, ca și prin aceasta să îndemnăm poporul și pe fruntași a întemeia astfel de așezăminte de mare folos, prin cari se lățește lumina pe sate.

În cele următoare dăm (în 2 nri) vorbirea, ce a ținut-o poporului vrednicul învățător, dl *George Maican*, când s'a întemeiat în *Ticușul-român* o astfel de bibliotecă.

Dl Maican în partea primă a vorbirii sale, arată cât de rău e a nu ști carte, dovedind astfel cu pilde luate din viața de toate zilele foloasele învățături.

Eată ce zice dl Maican:

»Dați-mi voe, oameni buni, ca în puține cuvinte să vă arăt de ce mare preț este azi învățatura pentru noi!

D-voastră înși-vă simțiți greutatea ce le îndurați în lipsa de învățatură. Căci oare nu d-voastră sînteți aceia, cari alergați cu o »sărăcie de scrisoare« sosită de undeva, din ușă în ușă pe la cei-ce știu ceti, ca să vă spună cuprinsul ei?

Și de nu dați de cel-ce știe, tremurați de frică, de groază, că cine știe ce răutate va fi scris poate în ea. Și de câte-ori nu vă trece ziua de lucru, perzându-vă tot rostul de spaimă, că ear' va fi venit vr'o pacoste, și când colo poate e un lucru fără de nici un preț.

Nu e aceasta greutate din lipsa de învățatură oare?...

Nu d-voastră vă rugați și numai pentru un număr, pentru o vorbă să vi-o însemneze cel cu învățatură?

Nu d-voastră vă plângeți de atâtea biruri ce aveți de plătit și vi-e frică de înșelat, că vă ia prea mult, că poate nu vă scrie drept în »cărțica de dare« cât plătiți?

Și tot cu gândul, că ba azi, ba mâine m'oiu duce la vr'un învățat să-mi spuie cât mi-a însemnat, trece anul și tot așa, ba încă mai amar plătiți.

Spuneți de câte-ori nu oftați: »păcat că nu știu eu scrie, că of! câte aș ave de scris fratelui, tatălui, vărului ori soției mele, duși în străini!«

Nu vedeți cum vă e de greu, că n'aveți cunoștință de carte, bună-ora numai când e de lipsă a vă subscrie măcar numele pentru vre-un lucru, vre o rugare cu care să vă câștigați vre-un drept în folosul d-voastră!

Și nu vă e greu că n'aveți curajul de a vă apăra măcar numai dreptul

d-voastră față de cătră vre-un perdevară ce vrea să vi-l calce!... De câte-ori nu vedeți cu ochii că vi-se face nedreptate și nu sînteți în stare a zice un cuvânt de apărare în fața celui-ce vi-l calce — ci ca copiii, când bătuți merg acasă de spun mamei lor, așa și d-voastră, singuri acasă începeți a vă plânge și a vă face planuri cum ar trebui să vă apărați.

Și ce e mai mult, nici așa nu sînteți în stare a vă căuta dreptul.

Vedeți d-voastră, toate acestea le-ați pățit și le știți ca tatăl nostru... De ce oare nu vreți să înțelegeți și aceea, că numai lipsa de învățatură vă face să îndurați atâtea greutăți și numai din lipsa că nu știți carte îndrăznește ori-ce neteflet să vă facă nedreptăți!

Ați văzut de pildă preoți, învățatori ori alți oameni cât de cât cu învățatură să fie injurați de cei-ce zi de zi is pe capul nostru să le tot dăm? Oare pe acestia de ce nu-i injură cu ce le vine la gură, dacă le spun în față: »uite asta n'aveți drept să o faceți ori să o cereți dela noi.«

Și apoi cum vine că pe d-voastră cei fără de învățatură vă injură și fac gură să vă sparie, dacă careva ziceți și încă frumos: »Domnule fă bine și iartă, da eu nu's dator cu treaba asta, că o am făcut.«

Nu știți că v'aprindeți paie în cap, și cei mai mulți tăceți ca mielul, ear' de vre-unul mai ziceți încă ceva, vă amintă cu închisoare și alte bazaconii de înmărmuriți și nu mai ziceți nici căre!... Ear' ei rid înfundati și zic: »Vezi așa trebuie făcut proștilor, că ce știu ei —

FOIȚA.

Sfântul Toader.

(O datină veche din Slimnic).

Poporul nostru român încă din timpuri străvechi ține chiar cu acea sfințenie și scumpătate la datinele sale, precum a ținut și ține la limba, legea și portul seu.

Timpuri maștere (rele) l-au învățat pe Român, că »Unde-i unul nu-i putere la nevoi și la durere«. De aceea a aflat de bine, ca, în acele timpuri când cel-ce era tare era domn, adecă pe atunci, pe când era puterea pumnului, ca ei să se ajute unul pe altul ca frații. Pentru-ca însă, această ajutorare să-și aibă legătură temeinică și înaintea lui D-zeu, poporul nostru prin făgăduieli și cuvinte frumoase și bune, făcând ca o formă de vot (promisiune) bunului tată caresc, se făceau frați de cruce sau veri de aproape.

Ca toți Românii din celelalte părți, chiar așa și bunii Români slimniceni și-au păstrat cu scumpătate acea datină străveche, ca cu prilejul sârbătoarei »Sfântului Toader«, unul să-și afle razim în celalalt, și așa caută să-și poată câștiga unul iubirea și prietenia celuilalt. Această iubire și prietenie, și-o asigură unul celuilalt, pecetluindu-o cu promisiuni (făgăduințe) față cu bunul D-zeu. Această înfrățire de cruce Slimnicenii s'au îndatinat a o face în modul următor:

În ziua premergătoare a zilei »Sfântului Toader«, femeile slimnicene coc în cuptor un fel de colăcei, cari se numesc »brăduleți«.

În ziua sârbătoarei de Sfântul Toader merg apoi cu mic cu mare la biserică, unde rugându-se lui Dumnezeu ascultă cu mare evlavie slujba dumnezească.

Reîntorși acasă, prânzesc și apoi părinții împărtășesc »brăduleții« între

pruncii lor. O, cât de voioși saltă copiii văzând cumcă fiecare are brăduleț și că acum se poate prinde »văr de cruce« unul fiecare.

Între salturi voioase aleargă prietenii unii la alții cu brădulețul în mână. Întâlnindu-se, se mai întrebă încă-odată, că vrea să fie prieten bun și că vrea să se prindă »văr de cruce?« Apoi se iau de mână și merg într-o grădină unde se află pruni. Apoi în fața unui prun mai pitic, stau în loc, își acapă fiecare brădulețul seu în câte o creangă a prunului și-și dau mâna dreaptă și zic:

Vere, vere, acum te rog eu
Pentru Dumnezeu,
De vrei să fii bine
Prinde-te cu mine
Dulce văr de cruce
Dumnezeu ne-ajute.

Apoi așa prinzându-se de mână se învîrtesc de 3-ori în jurul pomului în care și-au acapă brăduleții și zic:

trebuie să-l faci să-și ia căciula de o pușcătură când te vede.

Eată dar' lipsa de învățătură ce face!... Și eată cum sînt de binevezuți cei cu învățătură! Și de ce oare? Fiindcă acestora îi teamă ori-cui de a le face nedreptate, căci ei știindu-și dreptul, nu vor suferi nedreptatea.

Știți cum se poartă de necuviincios cu d-voastră cari nu aveți învățătură, cum vă calcă în picioare dreptul sfânt ce-l aveți, și apoi în schimb oare nu tot d-voastră sînteți aceia cari vă luați căciula de câte un nădrăgos făcendu-i o cinste de grof, — deși poate el cine știe ce perde-vară e — vezi Doamne e cu nădragi. Și d-voastră aceea v'a intrat la inimă, prin purtarea lor aspră de acum nu știți cum să-i cinstiți mai bine, doară-doară îi imblânziți. — N'aveți grijă! — »lupul nu-și lapedă năravu nici-odată«.

REGE AL BOEMIEI! Din Praga vine senzaționala știre, că Monarchul ar fi declarat în fața unui fruntaș din Boemia, că e gata a se încorona de rege al Boemiei, în cazul dacă suburbiile din jurul capitalei Praga vor fi încorporate la Praga, pentru a-i da o extensiune mai mare. În acest caz firește că dualismul se preface în — tria-

Cum lucră Jidovii. Din Lugoj ni-se scriu următoarele: În comuna Herendești de lângă Lugoj, în Bănat, s'a întemplat deunăzi un început de turburare din cauza unei ne mai pomenite încercări de înșelătorie din partea unor Jidani. Dar' eată pe scurt faptele:

Un oare-care Herklotzi Géza, cumpărând proprietatea contelui Kinsky mai acum vre-o doi ani, a imbiat locuitorilor comunei un loc de vre-o 300 jugere pentru cumpărare, pe vecie, pe care aveau să le plătească în rate. După multă chibzuală 107 de proprietari ai comunei cumpărară locul cu 95.000 de coroane și cumpărătorii fură poftiți în una din zile la casa comunală, pentru iscălirea contractului.

Veri să fim, veri să fim

Până-ce trăim,

Și la bine și la rău

Să ne-ajutăm tot mereu,

Să ne-ajute Dumnezeu.

Apoi mîncă brăduleții, așa că de 3-ori îmbucă unul, fiecare, însă nu din brădulețul seu, ci din al vărului de cruce și numai după aceea mîncă fiecare ceea-ce 'i-o mai rămas din brădulețul propriu.

Astfel se săvîrșește obiceiul de a se prinde veri de cruce. De aci încolo între ei e o prietenie bună și nu se mai agrăesc altcum, decât numai »vere«. Această prietenie, legată la Sfântul Toader, ține până la adânci bătrânețe, ajutându-se un »văr« pe celalalt ca frații, trăind în bună înțelegere.

Slimnic, la 11 Martie n. 1900.

Înv. Aurel Pinteș Ariceșanul.

După multă așteptare sosi, seara târziu, vînzătorul împreună cu avocatul seu Pártosi (Jidanul Perlfaster), care cetind ântăiu în ungurește contractul, apoi în traducere românească, Românii îl iscălirează fără multă vorbă. Când a doua zi avocatul Românilor ceti contractul, cumpărătorii rămaseră ca trăsniți: *ei iscăliseră condițiunile revoltătoare, între care era una, că neîndeplinind cumpărătorii condițiunile de plată, vînzătorul fără judecată va pute pune stăpînire pe averea cumpărătorilor.*

Când Românii aflară acest lucru se năpustiră cu furie asupra proprietarului și atât de îndârjiți erau, încât vînzătorul de teama unor consecințe neașteptate, urmă invitării silite a poporului, care luându-l îl duse la Lugoj, la notarul public regesc, unde se făcu și se iscăli contractul după învoială.

Nero.

Biblioteci populare. Azi începem articolii despre bibliotecile populare și în numerii viitori vom continua. Vom arăta cum trebuie să porceadă conducătorii la întemeierea de biblioteci și vom da, ca model, regulamentul bibliotecii populare (parochiale) din Ticușul-român.

Atragem luarea aminte a fruntașilor asupra acestor lucruri și-i îndemnăm, spre binele poporului, a întemeia pretutindenea astfel de biblioteci.

Clubul deputaților sași. Deputatul sas al Sibiiului, Dr. W. Bruckner, în darea de seamă ce a ținut-o înaintea alegătorilor sei în 12 l. c. a revenit și asupra clubului deputaților dietali sași. Acest club s'a înființat, când deputații sași au eșit din partidul liberal, din cauza legii pentru maghiarizarea numelor. El e compus din deputații sași, cari stau afară de partide și au un program comun: *programul poporal săsesc.* Clubul are 9 membri și president este Dr. Bruckner.

Deputații sași au fost mîhniți, că grupul lor n'a fost luat în considerare

la compunerea secțiilor dietei și la alegerea membrilor delegațiunei. De aceea au și făcut demersuri în privința aceasta, cari, după-cum li-s'a promis, nici nu vor rămîne fără rezultate favorabile.

Din comitatul Sibiiu.

— Dela adunarea comitatensă. —

La adunarea comitatensă din Sibiiu, ținută Mercuri a venit la desbatere și un obiect, care, dacă s'ar fi primit, apesa greu poporul nostru dela sate. *Românii din congregație însă au fost la locul lor și spriginiți de Sașii dela sate, au respins primirea.*

Vorba este despre »Raportul priivor la compunerea statutului nou despre împărțirea mai proporționată a sarcinilor împreunate cu încuadrarea miliției și cu prestarea speselor de cărașie«.

Comisiunea prin referentul seu cerea între altele, ca toate comunele comitatului Sibiiu să contribuie cu 10% din spesele de edificare a casarmelor clădite și care se vor mai clădi în viitor — aici în Sibiiu.

Dl asesor N. Ivan vorbind în numele reprezentanților români spune și dovedește clar, că un asemenea arunc este pe cât de nejust pe atât de îngreunător pentru populațiunea comitatului — prin urmare cere ca on. congregație să nu primească noul statut prezentat de comisiune.

Dl adv. Arz von Straussenburg spriginește proiectul comisiunei. Să ridică însă dl adv. Ioan A. de Preda și cu argumente zdrobitoare dovedește că aruncul impus prin noul statut nu e nici echitabil nici just. Amintind amenințarea orașului Sibiiu că va improcesa municipiul, dl Preda zice că: primim și așteptăm procesul — dar' de dat nu dăm nimic.

După o replică scurtă a dlui Arz von Straussenburg prin care din nou spriginește proiectul prezentat, să ridică dl preot Florian din Racovița și spune că acest arunc ar fi o nouă dijmă de iobagi, pe care orașul Sibiiu ar voi să o încasseze dela populația și de altfel destul de împovărată, a comitatului Sibiiu.

Nu primește proiectul noului statut și se alătură la propunerea dlui asesor Ivan.

Cât trăesc de azi pe mâne

Și-atât cu amărăciune.

Stefan Teglariu, cantor în Teplija-rom.

Poesii populare.

Din Ofcea (lângă Panciova).

Culese de Petru Tomiciu și Ioan Popovici, juni.

Cătu-i lumea și țeara

Nu-i oraș ca Panciova,

Fete mîndre ca-n Ofcea,

La Ofceană așa-i fața

Ca roua de dimineața.

Mîndră-i Ofceana la gură

Ca și roua de pe mură,

D'asa-i chitată la gene

Ca roua pe bugiene,

Ochii ei cei scilpitori

Ca revărsatul de zori.

Ofceana-i floare de crin,

Cându-i puni mîna în sîn

Te imbată ca de vin.

La Ofcoană-i gură dulce,

NOROCUL.

Foaie roșă ca focul

Mîndră floare-i norocul

Nu se face 'n tot locul

Nu-l găsește tot omul,

Ci se face și pe rit

La cine îi rinduit,

Dar' puțintei 'l-au găsit,

Și se face și prin sat

Dar' puțintei 'l-au aflat

Și la puțintei li dat;

Răsare și pe cărare

Nu-l găsește ori-șicare

Nici în drum, nici în cărare,

Făr' îl găsec puțintei

Și-apoi ferice de ei,

Ceialalți se necăjesc

Ziua noaptea se trudesc

Foarte puțin folosesc

Numai atât cât trăesc,

Umblă prebeșiți prin lume

De-și câștigă a lor pâne

Nimica nu le rămâne,

Punându-se la vot s'a primit cu mare majoritate propunerea dlui asesor *Ivan*. Pentru propunerea de respingere au votat toți membrii români și toți membrii sași din jur — afară de cei din Sibiu.

De peste săptămână.

Întâmplările mari de peste săptămână, cari ne interesează pe noi și pe toți Români, sunt următoarele:

Afacerea Iancu.

Afacerea marelui nostru erou *Iancu* a venit earăși la discuție la adunarea comitatului Sibiu, ținută Mercuri, în 28 c. Știm că la ceaialtă adunare dl *Dr. Nic. Comșa*, din Seliște a provocat pe vicecomitele să intervieve la minister pentru pedepsirea procurorului *Lázár*, care a vătămât pomenirea lui *Iancu*. Dl *Comșa*, împedecat a fi de față la această adunare, și-a înșușit interpelarea harnicul nostru luptător, *Dr. Amos Frâncu*. Acestuia vicecomitele i-a dat un răspuns încunjurător, zicând, că nu va interveni la ocărnuire, de oare-ce *Iancu* nu a lucrat în comit. Sibiuului și față de vătămarea procurorului *Lázár*, cei-ce cred, că a fost vătămăre, să se folosească de calea legii la judecătorile mai înalte.

Dl *Frâncu* nu ia la cunoștință acest răspuns, dar' comitele-suprem, răzîmându-se pe regulament, nu pune la vot primirea sau neprimirea răspunsului din partea adunării și astfel se trece la alte obiecte.

Ep. Popea la „Academie“.

Luni, în 26 l. c. și-a ținut episcopul *Nicolae Popea*, la „Academia Română“ din București, vorbirea de membru, despre care am amintit în nrul trecut. Ședința, la care a fost de față mult public ales, ca ascultător, a fost presidată de M. Sa Regele *Carol*, fiind de față și moștenitorul tronului, *Ferdinand*. Regele a deschis ședința cu o frumoasă vorbire și tot frumoasă a fost și vorbirea ilustrului nostru episcop *Popea*, despre viața și lucrările metropolitului *Șaguna*. La vorbire i-a răspuns secretarul „Academiei“ dl *D. Sturdza*.

Vorbirile au fost viu aplaudate, cu deosebire a Regelui și a episcopului *Popea*. Peste tot bătrânul și vrednicul episcop al nostru a fost primit în București foarte bine și cu dragoste, ceea-ce e o cinste și pentru P. S. Sa, dar' e și pentru noi Români de aici.

+ Nicolae Dumba.

O știre tristă a venit săptămâna aceasta dela Pesta.

Nicolae Dumba, sfetnic al M. Sale, membru al casei de sus din Austria, etc. a răposat Vineri, în 23 Martie n. în Budapesta, unde venise să-și viziteze rudeniile. Decedatul, deplâns de toți Români de bine, a fost om politic și mare industriaș în Austria. Născut la 1830 în Döbling, lângă Viena, după terminarea studiilor a făcut călătorii în Orient și apoi a luat conducerea unui mare stabiliment de țesătorii în Wiener-Neustadt, unde în curând a fost ales în dietă și prin aceasta în senatul imperial. În 1885 a renunțat la realegere și a fost numit membru al casei domnilor (senat), în care a aparținut stângei liberale. Era un adânc cunoscător al stărilor economice din Austria și mare spriginitor al vieții artistice din Viena. Avea un rol de frunte în delegațiunea Austriei, unde în calitate de raportor al comisiunii afacerilor esterne a rostit discursuri de mare importanță și de interes deosebit pentru regatul român. A fost cel mai generos spriginitor al tuturor întreprinderilor culturale și sociale ale Românilor. A fost distins cu titlul de consilier intim și cu numeroase înalte decorații.

Răposatul a fost dus la Viena și înmormântat acolo cu mare pompă.

Din Bucovina.

Luni s'a deschis dieta *Bucovinei*. Cum Români bucovineni au mai mulți deputați harnici, pe acestia îi așteaptă o luptă grea întru apărarea românismului, atacat mai cu seamă de Rușneaci. Nădejduim, că vrednicii deputați vor fi la locul lor. „*Patria*“, foaia națională din *Cernăuși*, îndemnând într'un articol pe deputații români la luptă, încheie astfel:

„Ochii neamului românesc sânt ațintiți asupra palatului țerei: cuvântul îl au deputații români!“

DIN LUME.

Războiul în Africa-de-mează-și

Englezii dela cuprinderea orașului *Bloemfontein* n'au înaintat, căci dau de greutate. Lupte mari deci n'au fost și nici nu vor fi câteva săptămâni. Sânt însă ici și colo ciocniri mai mici și mișcări de trupe.

Se mai fac apoi și încercări de împăciuire, dar' aceste au puțină nădejde de reușită.

Eată știrile mai nouă sosite la Londra și Bruxella.

Londra, 27 Martie n. Lui „*Daily News*“ i-se raportează din *Bloemfontein* cu datul 25 l. c.:

Generalul *French* s'a reîntors aici cu trupele de călăreți, fără ca să fi avut lupte cu dușmanul.

„*Daily Mail*“ publică următoarea știre din *Ladysmith*.:

Burii s'au încunjurat cu șanțuri și tunuri grele în pasul *Van-Reenen*.

Din *Kimberley* au plecat trupe engleze spre orașul *Griquatovn*, ocupat de Buri.

Bruxella, 27 Martie n. O deputație de 3 a statelor bure va sosi Luni în 1 Aprilie la Neapol, de unde pleacă la Berlin și de aici la New-York. Se afirmă, că deputațiunea va imbia Germaniei și Statelor-Unite ocrotirea asupra celor două republici ale Burilor, ca în modul acesta ele să fie subtrase de sub stăpânirea Angliei.

Din toată lumea.

Bulgaria și Muntenegru.

Se svonește despre o alianță, între Bulgaria și Muntenegru, al cărei tratat s'ar fi și subscris deja. Alianța s'a încheiat la insistența Rusiei și are de scop împărțirea Serbiei-vechi, fără a ține cont de interesele statului sârbesc. De aceea guvernul sârbesc petrece cu mare atenție desfășurarea evenimentelor.

Din reichstag-ul german.

În ședința din 22 l. c. a reichstag-ului încheierile socotelilor pe 1898 ale imperiului german au fost remise, la propunerea deputatului *Singer*, comisiunii de conturi, din cauza unei poziții la erogațiuni de 40.000 marce. Această sumă s'a lichidat secretarului de esterne, care a însoțit pe împ. *Wilhelm* la Palestina. *Singer* a zis, că dacă împăratul invită pe cineva să iee parte la călătorie, să acopere împăratul spesele.

Ziua să nu te apuce
Dela ea nu te-ai mai duce.

Câte flori vara înflor
Toate mie-mi plâng de dor
Că-s voinic și nu mă-nsor,
Câte flori pe riturile
Toate mie-mi plâng de jele
Că-s voinic și n'am muiere,
Eu le spuneam lor așa
Că mi mândra tinerea
Mi c'oi da de rău cu ea.

Mândra care mi-o fost mie
Se poartă pe ungerie
Ca să-mi facă necaz mie;
Lui dracu necaz o face
Că am mândră cum imi place,
Mai naltă și mai frumoasă
Nu ca și ea uricioasă,
Mai naltă și mai subțire
Nu ca și ea fără de fire,
Mai naltă și mai de viță
Nu ca și ea cucăviță.

Busioc crescut 'n viie
Eu te-aș pune-n pălărie,
Pe uliță te-aș purta
Fetele le-aș săruta.
Fetele din sat la noi
Poartă sirme și rețoi
Dar' drăguți țin câte doi.

Nici o mândră nu-i afla
Să-ți bage banii 'n curea,
Nici o mândră n'ar mai zice
Nu-ți bea banii mei voinice,
Că banii 'ți-or trebu
Pe când ti-i căsători.

Bate Doamne pe mândra
Cum ai bătut pădurea
De nu-i iarna frunză în ea,
Și pe față și pe dos
Până o doboară jos.

De pe valea Arieșului.

Culese de *Mihail I. Găzdac*, învățător.

În pădure duce-m'aș
Creangă verde rupe-mi-aș
Pe genunche pune-aș,
Slove negre scrie-aș,
La badea trimete-le-aș,
Bădița să le cetească.
Pe cum is slovele trase
Așa mi inima arsă,
Pe cum is slovele scrise
Așa mi inima 'nchisă.

De-aș trăi cât creanga 'n munte
N'aș iubi fete cu sute,
Aș iubi una săracă
Cum oi zice-așa să facă.
Când oi zice: „cea“ să meargă,
Când oi zice: „hois“ să vie,
Nu ea să-mi arunce mie
Că trăesc pe-a ei moșie.

SCRISORI.

Insoțirea de cumpătare din Boian.

Boian (lângă Basna), 24 Martie 1900 st. n.

»Celui-ce-î place a-și petrece cu vinul, în curțile sale lasă ocară».

Pilde l. Sol. a 12, v. 12.

Societatea de cumpătare dela noi, despre care a fost vorba în »Foaia Poporului« și-a ținut *adunarea generală în 11 Martie* a. c. st. n. constituindu-se astfel: Președinte: *Ariton Mijea*, vicepreședinte: *Iosif Crișan*, notar: *Vasile Dêrloșan*, cassar: *Ioan Duma* și controlor: *George Duma*. Se cetesc statutele traduse și în limba maghiară după formula celor din Babța; se hotărăște ca fiecare membru al societății (în frumosul număr de 243 Români și vre-o 30 Sași) să dea la fondul societății câte 1 coroană, și de nou se promite solidaritate și strictă urmare a regulilor de cumpătare.

Însă diavolul, care pismuește tot ce e bun, frumos și salutar pentru om, a făcut spărtură în scumpa fortăreață de virtute, înșelând la sine pe o oaie perdută, care făcându-se instrument înșelătorului, a fost pus slujbaş judeului arândator de consumuri, și i-a deschis cărcimă în comună, oferindu-i vinars pe credit, ca la urmă să-l poată da afară din frumoasa casă, care ar fi vrednică de o mai bună soartă, nu să fie ponegrită de locuință bețivilor. De sine se înțelege, că pentru mârșava-î faptă e răsplătit cu desconsiderarea și disprețul general a comunei, ba pardon, și el își are adiecții soi în comună, pe semenii soi: Evreii și câțiva bețivi, pe cari de nu vor arăta îndreptare, îi vom înfiera în cartea celor rătăciți, descoperindu-le numele, de cari nu sunt decât puțini Români și doi Sași.

Notez: că mârșavul plan a cărcimarului sus zis a fost de timpuriu descoperit, și chemat înaintea comitetului societății, a fost rugat a nu face un așa pas stricacios societății și să nu se lase a fi sedus de pofta câștigului, că pică, în cursa, care cu violenție îi stă întinsă,

Cucuruz cu frunza verde
Doarme mândra sub părete
Lasă doarmă săraca,
Că de când s'o ridicat
Ea nimica n'a lucrat
Numai jocul l-a 'nvățat.

Câte mândre-am avut eu
Aș putè să fiu birou,
Da-ncă câte le-am lăsat
Aș putè să fiu jurat.

Câte mândre ș'am avut
Toate 'n tîrg 'mi-le-am vîndut,
Numai una 'mi-am lăsat
Și-ahaia-î din alt sat.
Că știu doru cum se ține
Nu trebe să-mi spue nime,
Doru-î ții cu cheltueală
Mai napoi doru te-nșeală.

și a promis sub jurământ foarte greu că fără voea societății nici-când nu o va face, însă jurământul lui îl bată și rușinea, care să-î fie soție până se va poacă, căci promisiunea nu și-a ținut-o numai de seara până dimineața, când dojenit la el în casă de preoți și-a escusat păcatul: că fără voea lui muierea a început a măsura oamenilor vinars. »Cel-ce face pe cei drepti să păcătuiască, el însuși va căde în pierire», sînt cuvintele înțeleptului Solomon, ce a bunăseamă îl vor ajunge, de nu abzice a fi slujbaş Jidovului.

Vă vestesc, dle redactor, cu părere de rău, că în urmărirea scopului sfânt, întimpinăm șicane din partea judeului comunal, care nu e la culmea chemării sale. Acum numai atâta.

Un membru.

Căsătoria Stefaniei.

De multă vreme a eșit vestea în țeară, că văduva fie-iertatului Rudolf, ficiorul Domnitorului nostru, care era să urmeze în tronul țerei — se căsătorește cu un grof din Țeara Ungurească. Dar' când era vestea mai mare, atunci se spunea mai hotărît că din toată treaba nimic nu se va alege.

Acum însă nime nu mai poate da tégadă, din pricina că în săptămâna trecută, la 22 Martie, *Stefania*, văduva prințului Rudolf și fiica regelui din Belgia s'a cununat cu groful *Lonyai Elemér* în biserica frumosului castel din *Miramare*.

Ori-cât de mari și de multe au fost pedecile, ce s'au pus, — dragostea totuși a eșit biruitoare și cununia s'a ținut.

Au fost pedeci mari, căci nu e lucru de toate zilele ca o fiică de rege și văduva unui moștenitor de tron să se cunune cu un simplu nobil — fie acela chiar și grof. *Stefania* însă cuprinsă în rociul dragostei față de grof, nu s'a lăsat odată cu capul până-când a putut să fie a alesului ei. A abzis de toate rangurile, a lăsat podoabele curței domnești și asupra capului și-a tras mânia tatălui ei — a regelui din Belgia — care nici acum nu e învoit cu căsătoria fii-

cei sale; toate acestea le-a făcut *Stefania* pentru-ca se poată asculta de glasul dragostei, ce-î arde în inimă de mult, de mai bine de 8 ani. Căci, vedeți d-voastră — dragostea se îndeasă chiar și în inimi de crai.

Dacă ar fi numai atât am lăuda pasul *Stefaniei*, care a știut să se lapede de ranguri și podoabe, pentru-ca dragostea să-și capete dreptul. Dar' mai este una!

Stefania prin căsătoria ei a trebuit să se lapede pe lângă ranguri și de iubita ei fată, rămasă dela *Rudolf* — de princesa *Elisabeta*, din pricina că *Elisabeta* și mai departe rămâne în familia Domnitorului, rămâne la curtea împărătească, pe când mama ei căsătorindu-se a trebuit să ese din familia Domnitorului și d'oici încolo în curtea domnească loc nu mai are.

Astfel princesa *Elisabeta* a rămas acum și fără tată și fără mamă. Și asta o simte greu, căci fie plăcerile rangului înalt ori-cât de mari — copilul tot simte lipsa îmbrătoșărilor calde, pe care numai părinții le pot da.

Prin urmare, pe cât lăudăm pe *Stefania* ca muiere, pe atât nu o aprobăm ca mamă. Căci fie dragostea cât de mare nu e iertat să nesocotim iubirea de părinte, ce D-zeu ne-a sădit-o în sufletele noastre.

Convocare.

În sensul §-lui 21 din statutele »Reuniunii învățătorilor gr-cat. din arhidieceasa gr-cat. de *Alba-Iulia* și *Făgăraș*, prin aceasta se concheamă adunarea de primăvară a despărțământului constător din membrii Reuniunii aparținători protopopiatului gr-cat. al *Sibiiului*.

Adunarea se va ține în 7 *Aprilie* st. n. a. c., în școala gr-cat. din *Sibiiu*, pe lângă următorul

PROGRAM:

1. La 8 ore a. m. chemarea spiritului sfânt și constatarea membrilor prezenți.
2. Deschiderea adunării prin președinte.
3. Raportul cassarului și bibliotecarului și predarea lor unei comisii cenzurătoare.
4. Prelegere practică.
5. Pronunțarea adunării asupra necesității edării unui plan de învățământ special pentru școalele neîmpărțite (Răspuns la hârtia on. insp. reg. de școale de ddto 19 Nov. nr. 2346/1899).
6. Disertațiune de dl *Ioan Giurgiu*, învățător.
7. Discușiune asupra disertației și prelegerii practice.
8. Încassarea taxelor.
9. Statorirea timpului și locului pentru ținerea adunării de toamnă.
10. Verificarea procesului verbal.
11. Alegerea oficialilor despărțământului pentru anul viitor de gestiune.
12. Eventuale chestiuni.
13. Închiderea adunării.

Sibiiu, în 25 Martie 1900.

Coman Gligor, *Aurel Pinte*,
președinte.   notar.

R Î S.

Cula sergentul.

Un Țigan se duse la comisia de asentare să se dea de »freivilik«. Acolo fu întrebat astfel:

- Măi Țigane cum te cheamă?
- Cula mă strig'a mea mamă
- Da numele celalalt?
- Altfel mama n'a strigat.
- Da cum vei fi de bătrân?
- Asta nu pot să v'o spun.
- Mă duc să aduc pe dada
- C'ala știe toată treaba.
- Dada când veni aci
- Începe-a bălăcări:
- Că Cula lor e voinic
- Și e foarte potrivit
- De băgat în »freivilik«.
- Dup'atâta lăudărie
- Hai cu Cula-n cătănie
- Și azi Cula cel voinic
- E domnul sergent cinstit.

Com. de *T. Voleău* (Pustiniș).

Dimitrie Moldovan.

— Vezi ilustrația. —

Cetitorii noștri își vor aduce aminte, că anul trecut d-na *Ioana Bădilă* născ. *Moldovan* din Sibiu, răposând și-a testat averea sa de vre-o 70.000 coroane pentru ajutorarea tinerimii române dela școalele înalte din Cluj. Această vrednică femeie (al cărui portret l-am dat anul trecut) a fost fiica lui *Dimitrie Moldovan*, un însemnat bărbat al neamului nostru. Dăm astăzi portretul acestui bărbat, dimpreună cu două descrieri privitoare la viața sa, făcute de doi stimati fruntași ai noștri, cari au cunoscut pe răposatul *Dimitrie Moldovan* și au fost martori la faptele lui vrednice pentru neamul nostru.

Eată ce ne scrie dl *Iosif St. Suluțiu* despre D. Moldovan:

Dimitrie Moldovan, consilier la cancelaria curții imperiale, s'a născut în 16 Octomvrie 1811 în Deva, unde tatăl seu a fost comerciant. Școalele normale le-a absolvat în Zlagna, cele gimnasiale

Domnul *Axente Severu* scrie următoarele:

Dimitrie Moldovan a fost un bărbat rar al neamului românesc. Începând dela 1832 lucră în restimp de 51 ani, dacă nu mai mult, dar tot atât cât a lucrat *Cipariu* pe câmpul literaturii, dezvoltării și înfrumusețării limbei românești și cât a lucrat *G. Barițiu* pe câmpul ziaristicii și politicei neamului nostru. Atâta numai că pe când lucrurile celor doi sunt aproape toate publicate și cunoscute de toată lumea, lucrurile lui *Dimitrie Moldovan* pe toate terenurile, dar cu deosebire pe terenul administrațiunei politice, ca jude primar la 1848 în comitatul Hunedoarei, ca adjunct de district al Albei-de-jos unit cu comitatul Hunedoarei și subîmpărțit în 12 cercuri: la Pui, Hațeg, Deva, Baia-de-Criș, Câmpeni, Alba-Iulia, Vințul-de-jos, Vingard, Blaj, Teuș Uioara, Jernot, dela 10 Septemvrie 1849 până la începutul anului 1849 și dela acest timp ca prefect (Kreis comis I. clasa) la Orăștie după ce împărți prefectura dela Alba-Iulia în două prfecturi pen-

DIMITRIE MOLDOVAN (1811—1889).

în Sibiu; a fost 4 ani la politechnică în Viena, montanistica a absolvat-o în Schemnitz; până la anul 1848 a condus lucrarea minelor familiare de aur. În acest an a fost ales jude primar dirigit în comit. Hunedoarei, în care calitate și-a câștigat mari merite. Din adunarea de pe «Câmpul Libertății» a fost delegat ca să ducă Memorandul la Împăratul. În anul următor a fost silit să se refugieze împreună cu prefectul Solomon în România. În anul 1850 a fost numit adjunct la comanda distr. în Alba-Iulia, în 1853 comisar clasa I. la Orăștie; ca atare a funcționat la descrierea pământului urban în Sibiu. În anul 1861 fu numit secretar la cancelaria aulică în Viena, ear' la anul 1863 consilier tot acolo. În anul 1863—1864 a fost deputat la dieta din Sibiu; ca atare a fost ales în consiliul imperial în Viena. În anul 1867 a fost pensionat. În tot locul a dezvoltat o activitate binefăcătoare în interesul națiunei și s'a bucurat de stima generală. A murit în Sibiu în 10 Iunie 1889.

I. Sterca Suluțiu.

tru fiecare comitat separat câte una până la 1860, când fu chemat la cancelaria aulică transilvană de secretar, și în urmă de consilier la acea cancelarie.

Ca comisar extraordinar trimis din partea guvernului pentru împăciuirea Muntenilor, cari la sfatul lui *Avram Iancu* se răsvrătiseră contra introducerii catastrului la 1852 în comunele Neagra, Albac, Scărișoara, Vidrele, Ponorel, Secătura, pe cari de nu le-ar fi știut împăciui *Dimitrie Moldovan* cu bine și mare tact și înțelepciune, le-ar fi pacificat *Springenfels*, cu sabia și totală ruina fizică și morală...

Multe, mari și frumoase au fost lucrurile ce le îndeplină acest bărbat în decurs de 50 și mai bine de ani. Dacă poporul și tinerimea română laudă, preamărește și se închină la mormintele lui *Iancu*, *Butean*, ș. a., apoi și *Dimitrie Moldovan* e vrednic să fie înșirat între marii națiunei.

Axente Severu.

PARTEA ECONOMICĂ.

Plantele de nutreț.

Prelegere populară ținută de Ioan Georgescu înv. dir. în Scoreișu, în anul 1899, în Porumbacul-inferior și Viștea-inferioară din comitatul Făgărașului.

(Urmare).

Trifoiul.

Trifoiul este de mai multe specii: trifoiu alb sau sêlbatec (*trifolium pratense*), trifoiu roșu (*trifolium pratense sativum*) și trifoiu încarnat (*trifolium incarnatum*). Intre aceste specii, cultura trifoiului roșu, este cea mai lătită.

Trifoiul roșu se cultivă pentru nutrețul verde sau uscat, ce se dă animalelor. Cele mai bune pământuri pentru cultura lui sunt cele mai umede, humoase și văroase de pe la șesuri; că în asemenea locuri îi priește mai bine, se poate vedea de acolo, că cel alb crește și de sine singur necultivat de mâna omului.

Condițiunile principale, sub cari se poate cultiva trifoiul mai cu succes sunt: pământul, sêmênța și planta umbritoare cu care se seamănă. Ce se ține de pământ, acesta trebuie se fie înainte de a se cultiva trifoiul în el, sau ogor, sau să fi fost cultivat cu plante de sapă, ca astfel locul să fie cât se poate de bine curățit de buruiană.

Sêmênța de trifoiu se poate sêmêna peste vară ori-și-când; de comun se seamănă și ea primăvară, ca celelalte sêmênțe de primăvara. Sêmênatul se poate face în holdele de toamnă. Sêmênța de trifoiu fiind tare alunecoasă se amestecă mai ântâiu cu nêsip și astfel se seamănă. Sêmênatul trebuie făcut înainte sau după o ploaie, când sêmênța se astupă ea de sine și fără de-a mai grăpa locul. Până la seceratul holdelor, sêmênța de trifoiu rêsare și crește frumos la umbra acelorora. Atunci să seceră holdele ceva mai pe deasupra ear' miriștea se cosește pe toamnă cu trifoiul la olaltă ca nutreț pentru iarnă.

Dacă sêmênța de trifoiu se seamănă cu o sêmênătură de primăvară, precum e orzul, ovêsul, meiul ș. a., atunci se seamănă mai ântâiu sêmênța plantei umbritoare și numai după aceea cea de trifoiu, care se poate sêmêna earăși din mână sau cu mașina în rînduri.

O bună sêmênță de trifoiu, trebuie să aibă formă ovală (lungureată), culoare galbuie violetă, să fie sclipicioasă și fără de nici un miros. Un hectolitr din asemenea sêmênță trebuie să tragă câte 81—82 chilograme. Din 100 fire de trifoiu trebuie să încolțească 90. Încolțirea la timp priincios trebuie să urmeze după 8—10 zile dela sêmênat.

Esaminarea sêmênței de trifoiu se poate face cu lupa ordinară (un fel de sticlă măritoare). În timpul din urmă s'a introdus și din partea statului o controlă mai aspră, pentru vînzătorii de asemenea sêmênțe, trăgându-se niște sparge anumite la gura sacilor și plumbindu-se capetele acelorora.

Scopul esaminării și controlării sêmênței de trifoiu este, ca aceea să nu se mai poată vinde în comerț, amestecată și falsificată cu aurelie și iniță, cari s'au constatat, că sunt cei mai mari

inimici ai ei. Din cauza aceasta s'a și aflat, în timpul din urmă, mai multe sisteme de ciururi (triere) pentru alegerea și curățirea ei. Un astfel de ciur, prin care se treacă inița, trebuie să aibă 22 fire în țesătură, într'un centimetru cubic. Cel mai bun ciur pentru alegerea și curățirea sămânței de trifoiu este cel aflat de Thallmayer, cu care se poate curăți pe oră câte un hectolitru. Sămânța de trifoiu roșu se adună de comun din o a doua cositură a anului al doilea, care trebuie să se lase ceva mai mult, până-când adecă s'au înegrit cu totul florile ei roșii. Atunci se cosește, se uscă se îmblățește și trieră. Un jugăr de trifoiu poate să dea în ani buni dela 7—8 hectolitri de sămânță. Rădăcinile trifoiului încă străbat până la un metru de afund prin pământ. Ele curăță și îngrășe bine pământul respectiv. De aceea în anul al treilea, după-ce a început a se rări, se rupe trifoiștea și se seamănă o sămânătură de toamnă sau de primăvară.

Ca nutreț verde trifoiul se dă vitelor la început amestecat cu paie, căci dându-li-se deodată prea mult și mâncându-l lacom se pot umfla ca să crepe. Dacă pe lângă toată grija, se întâmplă de se umflă vitele de trifoiu, atunci le legăm un lemn ceva mai gros în gură, ca să stea cu ea deschisă și astfel le preumblăm până-ce să desumflă bine. Când trifoiul se dă vitelor ca nutreț verde, atunci se cosește totdeauna când e deplin svântat, căci la din contră se înăcrește și mucezește.

Dacă trifoiul se cultivă pentru nutrețul uscat, atunci se cosește trifoiștea întreagă, apoi se lasă câte două zile în pologi (brazde), unde se mai întoarce câte-odată sau de două-ori până-ce s'a veștejit bine. Trifoiul se poate usca și numai pe pământ; mai bine se uscă el pe anumite capre de lemn, cari se implântă pe trifoiște și pe cari se lasă întins până-ce se uscă bine. Atunci se pune pe cară și se duce acasă și se pune în șoproane sau clăi. Pe vârful clăilor trebuie să se pună niște fân mai mărunt, căci fiind trifoiul mai gros în paiu, întră ploaia prin acelea și astfel se poate strica și mucezi. (Va urma).

Ion Cătăna.

Snoavă populară de P. Russu, învățător român.

(Urmare și fine).

— Ce-i Martă, — întreabă Dumnezeu, — mâncat-ai pe Ion?

— Nu 'l-am mâncat Doamne.

— Atunci du-te și-l mănca.

Martă plecă ear' la Ion să-l mănca. Ion ear' nu crezù pe Martă, ci merse să-ntrebe pe Dumnezeu a doua-oară. Dumnezeu ear' îi spuse lui Ion cele de mai nainte.

Când se-ntoarse, deasemenea ocări pe Martă, zicând: »Dumnezeu nu te-a trimis la mine, ci să te duci să rozi toți buciunii de lemn din păduri.» Martă ascultă, se duse, și-ncepù a roade, încât toți dinții îi picară la biata Martă, de nu-i mai rămase decât numai gingei. După-ce găta, merse ear' să dea de seamă cu lucrul la Dumnezeu.

— Ce-i Martă? gata ești? — zise Domnul.

— Gata, Doamne.

— Mâncat-ai pe Ion?

Dela „Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu“.

(Împărțire de sămânțe).

În ședința sa, ținută la datul de jos, comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiu« a împărțit la cererile intrate dela 73 membri în total 58 chlgr. sămânță de trifoiu, 18 chlgr. sămânță de napi de nutreț, 31 chlgr. sămânță de lufernă, 10 chlgr. sămânță de cânepă italiană, 51 litri orz de Hanna, 5 litri cucuruz »Regele preriilor« și 3 chlgr. sămânță de iarbă franceză în preț de aproape 200 coroane, și anume:

a) sămânță de trifoiu:

Ioachim Munteanu, paroch, Gurariului; Petru Cucuian, paroch, Loman; Ioan Manuil, propr., Fofeldea; Nicolae Șurean, inv. și Vasile Bălan, econ., ambii din Cristian; Gerasim Cărpenișan, notar, Rêhău; Avram S. Păcurariu, paroch, Lancrâm; Antoniu Gherman, propr., Aciliu. *La toți câte 1 chlgr. și jumătate.* Irimie Răduț, notar, Racovița; Ilie Iosof, paroch, Galiș; Teodor Necea, paroch, Bungard; Toma Ciupea, ec., Demetriu Băilă, propr., ambii din Șura-mare; Epitropia parochială din Apoldul-mic; Demetriu Orăștian, inv., Apoldul-mic; Demetriu Săcărea, inv., Comuna bisericască, Comuna politică, Ioan Mateiu, paroch, toți din Sebeșul superior; Petru Iuga junior, preot, Petru Iuga, adm. prot., Neaga V. Iosof, văduvă preoteasă, toți din Tilișca; Laurențiu Cutean, paroch, Oarda-de-jos; Eremie Roman, inv., Tăl-măcel; Ioan Petrișor, paroch, Cornățel; Aurel Decei, v. not., Gurariului; Nicolae Schiau, not. pens., Nicolae Hudișan, primar, Iacob Aleman, paroch, toți din Topârcea; Ioan Radu, propr., Turnișor; Adam Micu, not., Poiana; Dionisiu P. Decei, preot, Ioan Stroia, inv., ambii din Orlat; Ieronim Spornic, not., Nicolae Veștemian, econ., ambii din Veștem; Ioan Troancă, inv., Ioan Cosma, not., ambii din Ludoș; Comuna cisericească, Toma Doican, paroch, Ioan Doican, neguț., toți din Sebeșul-inferior; Ioan Beu, econ., Apoldul-mic; Dr. Ilie Beu, medic și Nicolae Ivan, as. cons., ambii din Sibiiu. *La toți câte 1 chlgr.* Nicolae Moldovan, adm. protopr., Noerich; Comuna politică Vale și Sabin Savu, not., Vale; Vasile Cărpenișan, inv., Rêhău; Școala capitală din Seliște. *La toți câte o jum. chlgram.*

b) sămânță de napi:

Vasile Dura, inv., Pianul-român; Nicolae Neamțu, diacon, Constantin Herța,

— Nu 'l-am mâncat Doamne, că el m'a trimis în numele tău să mănca pădurea, nu pe el.

— Atunci du-te și-l mănca îndată.

Martă plecă ear' la Ion să-l mănca.

— Bună ziua, Ioane!...

— Dar' ce-i Martă?

— Acum m'a trimis Dumnezeu să nu te las nici un minut în viață.

— M'nți, Martă, că Dumnezeu nu te-a trimis la mine, stai să mă duc să-l întreb. Dumnezeu spuse lui Ion că a trăit destul și acum să meargă și el cu ceialalți.

Când se întoarse, Ion începù cu gură mare și cu larmă pe Martă, zicând: »Că mințește, și că Dumnezeu nu a trimis-o la el, ci să mănca pe toți copiii dela 2—3 ani. Martă, fără-ca să mai întrebe pe Dumnezeu, ascultă porunca dată și se apucă de lucru. După-ce Martă găta, se întoarse ear' înaintea lui Dumnezeu să-i spună.

— Ce-i Martă? — zise Domnul, — mâncat-ai pe Ion?

— Nu Doamne, că el m'a trimis să mănca copiii, nu pe el.

comptabil, ambii din Seliște; Vasile Blaga, inv., Lancrâm; Ioan Stroia, inv., Orlat; Ioan Cădea, prot., Avrig. *La toți câte 1 chlgr.* Nicolae Moldovan, adm. prot. Noerich; Irimie Răduț, not., George Dănilă, inv. dir., ambii din Racovița; Toma Ciupea, econ., Demetriu Băilă, propr., ambii din Șura-mare; Petru Cucuian, paroch, Loman; Demetriu Orăștian, inv., Apoldul-român; Demetriu Săcărea, inv., Vasile Bratu, cand. de preot, Armeni; Romul Z. Popp, paroch, Gârbova; Comuna politică Vale și Sabin Savu, not., Vale; Ioan Bratu, inv. și Neaga V. Iosof, văduvă preoteasă, ambii din Tilișca; Vasile Cărpenișan, inv., Rêhău; Ioan Manuil, propr., Fofeldea; Toader Vreășca, econ., Slimnic; Ioan Petrișor, paroch, Cornățel; Adam Micu, notar, Poiana; Ioan Troancă, inv., Ioan Cosma, not., ambii din Ludoș; Nicolae Cărpenișan, paroch, Rêhău; Școala capitală din Seliște. *La toți câte o jumătate chlgr.*

c) sămânță de lufernă:

Vasile Dura, inv., Pianul-român; Vasile Blaga, inv., Lancrâm; Ioan N. Floca, paroch, Gerasim Cărpenișan, not., ambii din Rêhău; Avram Moga, cancelist consist., Sibiiu. *La toți câte 1 chlgr. și jumătate.* Nicolae Moldovan, adm. prot., Noerich; Irimie Răduț, not., Racovița; Nicolae Opreș, capelan, Șura-mare; Petru Cucuian, paroch, Loman; Epitropia parochială din Apoldul-mic și Demetriu Orăștian, inv., Apoldul-român; George Bratu, Stelian Bratu, Simion Rodean, econ., Ioan Bratu, inv., Vasile Iuga, primar, Stefan Milea, not. emer., Valer Milea, not., toți din Tilișca; Laurențiu Cutean, paroch, Oarda-inferioară; Aurel Decei, v. not., Gurariului; Nicolae Hudișan, primar, Nicolae Schiau, not. pens., Iacob Aleman, paroch, toți din Topârcea; Ioan Radu, propr., Turnișor; Adam Micu, not., Poiana; Ieronim Spornic, not., Veștem; Nicolae Cărpenișan, paroch, Rêhău. *La toți câte 1 chlgr.* Comuna politică Vale și Sabin Savu, not., Vale; Vasile Cărpenișan, inv., Rêhău și Școala capitală din Seliște. *La toți câte o jumătate chlgr.*

d) sămânță de cânepă italiană:

Ioan Măcelariu, propr., Sângătin; Ioan Ghișa, paroch, Rechita. *La ambii câte 2 chlgr.* Petru Cucuian, paroch, Loman; Vasile Bratu, cand. de preot, Armeni; Ioan Mateiu, paroch, Sebeșul-superior; George Dănilă, inv. dir., Racovița; Avram Moga, cancelist consist., Sibiiu. *La toți câte 1 chlgr.* Comuna politică Vale și Școala capitală din Seliște. *Ambelor câte o jumătate chlgr.*

Supărându-se acum Dumnezeu foarte mină acum ear' pe Martă a patra-oară.

— Du-te și îndată să mănca pe Ion.

Martă ascultă bucuros pe bunul Dumnezeu, se duse.

— No Ioane, acum nu mai poți scăpa de moarte, — zise Martă, — m'ai făcut proastă destul, de nu mai am nici un dinte în gură, acum stai să te mănca.

— Auzi tu, Martă dragă, nu vezi că eu 'mi-s sărac, n'am cruce, n'am sicriu, n'are cine-'mi face groapă, n'am nimic; du-te și mănca întâiu pe ceialalți și mai pe urmă pe mine.

Martă, fiindu-i milă, ascultă rugăminta lui Ion și făcù cum spuse.

După-ce găta Martă pe unde umbli, se-ntoarse să mănca și pe Ion mai pe urmă.

— Bună ziua, Ioane. Gata ești?

— Gata, Martă dragă, de mult te aștept, am de toate, am și sicriu, încă cu cheie.

— Acum pune-te în el să te mănca, — porunci Martă.

Ion se puse în el pe coasta dreaptă.

e) *sămânță de cucuruz* » *Regele preriilor*.

Nicolae Vegtemian, econom în Vestem, 5 litri.

f) *sămânță de orz de Hanna*:

V Ieriu Florian, preot, Racovița; Traian Florian, can. adv., Sibiu. *La ambii câte 10 litri*. Petru Iuga, jun., preot, Tilișca 6 litri; Stefan Millea, not. em., Tilișca; Vasile Cârpenișan, inv., Răhău; Toma Doican, paroch, Ioan Doican, comere, Comuna bisericăscă, toți din Sebeșul-inferior. *La toți câte 5 litri*.

g) *sămânță de iarbă franceză*:

Ioan Banciu, comerciant, Seliște, 3 chlgr.

Pachetele de semințe cu numele celor împărtașiți se află în magazinul » *Reuniunii economice săsești* din Piața-mare (fostul magazin Reschner, strada Pintenului nr. 4), de unde se pot lua în primire pe lângă o simplă adevărită de primire.

Cei împărtașiți sunt rugați a face la timpul seu subscrisului comitet raport detailat despre cultura acestor plante și despre recolta obținută.

Din ședința comitetului » Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu », ținută la 22 Martie n. 1900.

Dem. Comșa, Vic. Tordășianu,
preș. secretar.

Bucuria mea.

— *Avis celor pătimiși în beție.* —

Cu titlul de mai sus, se scrie foi » *Destep-tarea* » din Bucovina din partea unui preot următoarea pildă de îndreptare a unui bețiv pătimiș:

» Astăzi am avut mare bucurie. A venit la mine un om și a grăit astfel: » Domnule părinte! Nu mă întreba la ce am venit, că ți-oiu spune eu singur, numai să te înduri să mă ascuți. Sfinția Ta știi cum mi-a fost purtarea până acuma. Mi-am petrecut zilele nebunește. Mi-am stricat sănătatea, mi-am stricat traiul în casă, mi-am strămășit avericica moștenită dela tatăl meu, și acuma la urma urmelor mi-a ajuns și casa la licitație. Nu se mai prinde de mine nici somnul, nici mâncarea. Și toate acestea s'au întâmplat din pricina afurisitului de rachiu. Nici îndemnurile femeiei, nici cele ale Sfinției Tale, nici ale nașului, nici ale cumetrului Vasile, nici ale altor oameni de treabă, ba nici vaietul și țipetul copiilor mei n'au fost în stare să mă încumintească și să-mi arete calea pocăinței, așa de tare m'a fost nebunit patima beției; numai nevoea a putut să mă trezească din somnul pieirei

— Nu așa, — zise Marta.

Ion se puse pe coasta stângă.

— Dar' nu așa, Ioane.

Ion se puse pe foale.

— Nu așa.

— Dar' cum? — și sări jos din sicriu. — Pune-te tu și-mi arată.

Marta se puse pe spate în el, și închise ochii și zise eac' așa. Nici nu găta Marta bine vorba, Ion o închise în sicriu cu cheia, o luă în spate, se duse și îi dete drumul pe Beghei (o apă).

Trecură câțiva ani, când niște oameni mergând să prindă pește, eată din întâmplare aflară sicriul acela, îl deschiseră și vadă ce-i, Marta fără să zică mulțam, sări și o tull la fugă, pân' la Ion Cătană nu se oprî.

— În multe chipuri m'ai înșelat tu pe mine, — zise moartea, — dar' las', că te voui înșela și eu pe tine acum.

Ion era acum moș bătrân și bolnav, însă văzând că intră moartea la el, se făcu vioiu și sprinten, ca să-l omoare să nu căsnească.

Ieri m'am întâlnit cu dl învățător, care văzându-mă așa de măhnit și știind pricina supărării mele, m'a îndemnat să mă leg cu jurământ că nu voi mai bea rachiu și mi-a făgăduit că va lucra să-mi se împrumute din banca Raiffeisen banii câți îi datorese Jidanului, ce mi-a adus casa la licitație. Îmi părea că un ânger, nu un învățător, s'a pogorit din cer, ca să-mi ajute. — Eată, părinte, pricina de ce am cutezat să vin la Sfinția Ta. Primiți-mă, vă rog, ca pe cel mai rău păcătos, care se pocăește. Leagă-mă, părinte, cu jurământ, că nu numai holercă, dar' nici un fel de beutură amănitoare mă prind că nu voi bea în veci, numai apă curată. Primiți-mă ca membru la banca sătească și mântuiți-mi casa de licitație. Din zorii zilei până târziu noaptea voi munci cu femeia și cei doi copii mai mărișori, ca să agonisim banii ce-i vom împrumuta și să vi-i întoarcem. D-zeu sfântul e bun și mare și am nădejde că-mi va ajuta.

Cunoscând eu din toată vorba și purtarea omului că-i străbătut de nenorocirea lui, mi-am adus aminte de fiul rățecit din evanghelie și i-am împlinit rugămintea, bucurându-mă din tot sufletul, că cel puțin în ciasul al unsprezecelea s'a pocăit bietul om. De Domnul, ca toți oamenii nostri cei rățeciți să se pocăiască până nu-i încă prea târziu!

Preotul.

SFATURI.

Cum să ferbem apa.

Un crășmar vestit din America, a aflat că taina ferberii apei stă în aceea, ca să toarne apă proaspătă în un vas curat și bine încălzit, lăsându-l să fearbă apoi repede și nemijlocit, putându-se găti astfel o apă mai bună pentru facerea ceaiului și a cafelei, de oare-ce când clocote prea mult apa, evaporează din aceea tot bunul, așa că rămân numai părțile de var și fer, cu care apoi nu se pot găti beuturi bune și gustoase. O apă săcată prea mult prin ferbere îndelungată, poate să devină încâtva chiar stricăcioasă sănătăței omului.

Alegerea cartofilor făinoși.

Se taie o crumpănă (tuberculă) în două și tăieturile se freacă de olaltă. Dacă crumpăna e făinoasă, bucățile rămân alipite una de alta și pe lângă ele

— Nu fi tu mănioasă pe mine, ci las' să trăim noi bine. Dar' te rog să-mi arăți tu mie, cum te strîmbi tu cătră un om de 35 ani când moare.

Marta nu voi să-i arete.

— Arată-mi dar' cum te strîmbi cătră unul de 25 ani.

Marta de fel nu voi să-i arete.

— Apoi totuși, Martă dragă, aș voi să-mi arăți cum te strîmbi cătră un copil de 5 ani.

Marta earăși nu voi a-i arăta.

Ion rîzînd, zise încă odată să-i arete cum să strîmbă cătră un copil de 3 zile.

Marta atunci se strîmbă și Ion închise ochii și muri.

Acum Marta necăjită, zise: N'am știut eu că ear' voește să mă-nșele, că nu-l omoream, îl lăsam să mă căsnească cât a căsnit. Bucuroasă merse Marta la Dumnezeu și îi dete seamă cu sufletul lui Ion Cătană, zicînd: » Dumnezeu să-l ierte! «

se ivește un fel de spumă ușoară. Dacă cumva ar eși apă sau must chiar și în urma apăsării, e semn, că crumpenele sînt apătoase și de un soiu prost. Miezul crumpenelor bune trebuie să fie alb și mult puțin gălbiniu.

Știri economice.

Societate pentru valorisarea poamelor. Mai mulți fruntași în frunte cu fișpanul comitatului Hunedoarei conte Nicolau Bethlen, între cari se află și *Dr. Ioan Mihu*, presidentul Reuniunii române de agricultură din comitatul Hunedoara, baronul Gavriil Jósika, deputat dietal și vicepresident al Reuniunii agronomice transilvane, cum și alți opt proprietari, — au hotărît să înființeze o societate pe acții pentru valorisarea poamelor de prima calitate și a prelucra în mod sistematic pe cele de calitate mai inferioară, pentru-ca astfel producții de poame să aibă câștig mai convenabil după produsele lor. E lucru știut, că în părțile ardeleni, cu deosebire în comitatele Alba-inferioară, Bistrița, Brașov, Hunedoara, Târnave, Murăș-Turda, Sibiu, Turda-Arieș, Odorheiu, cum și în comitatele învecinate cu Hunedoara — Arad și Caraș-Severin — cu deosebire producțiunea de poame a luat un puternic avînt și poate susține concurența chiar și cu străinătatea. Știut este și aceea, că poamele de calitate mai inferioară, cari ca poame crude nu pot fi puse în vânzare, producții le prelucra în diferite derivate, dar' această prelucrare, în lipsa de fabrici corăspunzătoare și une-ori și în lipsa de priceperea recerută, nu se face așa, ca derivatele poamelor să poată fi valorisate cu cel mai mare preț posibil. Acestui neajuns voesc să-i vină în ajutor inițiatorii societăței » *Transilvania, însoțire pentru valorisarea și prelucrarea poamelor și legumelor după sistemul fabricelor* », care întru promovarea acestui scop, între altele, va organiza esposiții de poame și legume, și din o parte a venitului va împărți după timp și ocașune premii între producții, ear' după consolidarea întreprinderii va înființa la locuri potrivite colonii filiale. Sediul societăței va fi în *Deva* (comitatul Hunedoara); capitalul de fundare va fi 200.000 coroane în 4000 bilete de participare (quote) a 50 coroane, cari se vor plăti în trei rate: 20 c. la 1 Maiu, 20 c. la 15 Iunie și 10 c. la 1 August 1900. Participantul e solidar numai până la suma subscrisă de el. Amănutele se vor satori în adunarea generală constituantă, care se va ține la finea lunei Aprilie a. c.

Harnica Reuniune economică din Orăștie a ținut a 5-a prelegere economică de data asta în comuna *Balomir*. Ascultați de sute de oameni au vorbit dl *I. Mihaiu* despre *cultivarea plantelor de nutreț*, special despre cultivarea trifoiului și a luțernei; dl *D. David* a vorbit despre *alloirea și stropirea viiei*, ear' dl secretar *I. Moța* a vorbit cu mult foc despre *însemnătatea întovărășirilor la sate*.

» *Severineana* », însoțirea română de negoț din Caransebeș, — despre care am făcut pomenire în un articol al nostru, — si-a ținut a doua adunare generală în 15 Martie n., sub conducerea președintelui seu, a dlui *Ilie Curescu*. La adunare, după-cum spune » *Foia Diecesană* », au fost acționari în număr frumos din loc, din jur și din depărtare. Din raportul direcțiunei, cetit prin dl

Aurel Marin, precum și din bilanț se vede, că roadele acestei societăți comerciale a noastre sunt mulțumitoare, ceea-ce arată și raportul comisiei.

Filoxera. În vilele comunei *Căpușul-de-Câmpie* s'a ivit de curând filoxera. Viile au fost puse sub carantină (opreliște).

Reuniunea economică a comitatului Albei-inferioare și-a ținut adunarea generală anuală săptămâna trecută în *Aiud*. Reuniunea aranjează o expoziție de vite, care se va deschide la 4 Maiu c. Budgetul reuniunii s'a statorit cu 14.800 coroane. Reuniunea are 700 de membri

Prețul ferului. La noi în Ardeal și Ungaria s'a ridicat prețul ferului în vergi cu o coroană la sută; aceasta din cauza lipsei de cărbuni.

Starea rapiței în România. După rapoartele sosite la ministerul de agricultură din București, în câteva județe de-ale Moldovei sămănăturile de rapiță au suferit din cauza gerului. În Ilfov n'a suferit decât rapița cea crudă. Ținând vremea rece, probabil, că se vor face și mai mari stricăciuni rapiței.

Din traista cu povețele.

— Întrebări și răspunsuri. —

Întrebare: Am stupi și roi se depărtează în periodul roitului din raionul stupinei. Oare ce pomi sau arbori ar fi mai acomodați, ca să plantez în apropierea stupinei, pe cari să se așeze roi mai bucuroși?

Am văzut o salcie la un posesor, ale cărei frunze sunt albe pe fața superioară și are spini ca acașul și am înțeles, că pe aceea s'ar așeza roi mai bucuroși, dar nu știu de unde să o procurez. Vă rog mult, dacă aveți cunoștință despre acestea să-mi răspundeți în prețuita noastră foaie, sau poate vor mai fi și alte mijloace pentru prinderea roilor?

Ostrov, în Martie 1900. **St. B.**
abonent nr. 492.

Răspuns: Înainte de roit se pot cunoaște stupii, de oare-ce sunt tare împopulați, așa că urdinișul și peste noapte stă tot plin de albine. Când observează stuparul aceasta și când aude din coșniță unele sunete deosebite ce le dă matca pregătită pentru roit, atunci păzește mai cu grijă în apropierea stupinei, ca să poată prinde roiul. Îndeobște stupii roiesc înainte de amezii între orele 9—12.

Știind aceasta stuparul, se va prevedea încă de timpuriu, cu unelte de lipsă pentru prinderea roiului. Între acestea se nu lipsească nici o mică pompă pentru stropirea roiului sau în lipsa aceleia o straiță (tașcă) cu nêsip mărunt. Când observează stuparul, că roiul are intențiune de fugă, îl stropește din sus în jos cu puțină apă, prin care se îngreunează și e silit a se așeza îndată în apropierea stupinei. Tot așa o poate face și cu nêsipul mărunt, dar acesta nu e prea recomandabil, fiindcă ușor se pot vătămă și albinele.

Cele mai plăcute și căutate plante pentru stupi sunt: arinul, din care al-

binele sug polenul (praful) și cleiul de lipsă la facerea fagurilor; alunul, care asemenea servește polen; migdalul (*ambigdalus communis*), din care albinele sug mult polen și miere; malinul (dafinul), ulmul, cornul, agrișul, acașul, teiul, iarba stupilor (*melissa officinalis*), floarea de miriști (*stachis recta*) ș. a.

După-cum poți vedea din acestea, salcia de care amintești d-ta nu o aflăm în colecțiunea plantelor pentru stupi. Aceea poate să fie așa numita salcie tristă. De altcum albinele caută bucuroși și sălcile, prin urmare poți să sădești câteva în apropierea stupinei. Mai de recomandat ar fi însă sădirea unor tufe cari nu cresc prea înalte, cum sunt: alunul, agrișul, strugurelul ș. a.

În roiul prim ese matca cea bătrână din coșniță, ear' în cele următoare es matce de cele tinere. Ca să roiască stupul prea des, nu e cu scop, de oare-ce roi de pe urmă sunt foarte slabi și nu se pot îngrășa până toamna, ca să poată eși din iarnă. Pentru a împedea roiul se recere, ca stuparul să depărteze de pe faguri celulele cu matcele tinere.

Dacă un stup nu roește la timpul seu, e semn, că în acela a îmbetrânit matca și prin multul depus de ouă în celule i-s'au rupt aripile de nu mai poate sbura, prin urmare nu mai poate conduce nici albinele spre roire. Astfel de matce trebuie prinse și delăturate din stup. Prinderea matcei se poate face numai așa, dacă se întoarce coșnița cu fundul în sus, se stropesc albinele cu pompa și apoi astfel ude se scutură din coșniță pe un țol alb, unde se poate cunoaște și prinde apoi ușor matca, fiindcă ea e mai mare și mai lungăreață ca albinele lucrătoare. Coșnița goală se pune la capătul țolului și albinele în urma instinctului lor se trag frumos ca oile earăși în ea.

De altcum stupăritul acesta primitiv, după-cum tot auzim, nu se mai rentează. De aceea ar fi de dorit, ca să cereți și d-voastră cu stupăritul rațional în coșnițele mobile (mişcătoare).

Stuparul.

Abonentului nr. 4702. Dacă s'a dat recurs, se va spune în răspuns, că cine câștigă; noi de aici nu putem ști, pentru-că nu cunoaștem actele! Nu știm dacă recursul e bine făcut sau nu; pentru-că nu e destul să spui că te doare ceva; ci trebuie să spui și că unde și ce te doare, dacă vrei să ți-se de vindecare.

Abonentului nr. 1910. Puteți fi siliți să faceți numai astfel de drumuri, de cari are trebuință și comuna d-voastră. Dacă de drumul ce vi-se cere nu aveți nici o trebuință, dați rugare la comitat, și cereți să se trimită comisiune la fața locului, care să constate, pentru cari comune are drumul interes, și să cereți, ca numai comunele acelea să fie silit a-l face. Nu trebuie să subscrie comuna întreagă. Dacă e dreaptă cauza, ajunge și numai o singură subscriere. Dacă sunt însă subscrieri mai multe, cu atât mai bine.

Prelegeri publice din pomărit.

Domnul *Nicolau Albani*, referentul Reuniunii economice comitatense din comitatul Făgărașului, va ține ca și în trecut în toate patru cercurile pretoriale în primăvara aceasta prelegeri din pomărit, și anume:

1. În comuna *Viștea-de-sus*, probabil în grădina erarială plantată de dînsul cu o mie două sute de altoi, la 7 Aprilie st. n.
2. În comuna *Degiani* la 10 Aprilie.
3. În comuna *Veneția-de-jos* la 12 Aprilie.
4. În comuna *Poiana-mărului* la 13 Aprilie, cu următorul

Program:

- a) încolțirea simburilor de poame și sămănarea;
- b) altoiri în mână;
- c) pere de iarnă mai recomandabile;
- d) despre merele geogenești și gârbovene;
- e) prăsirea rațională a nucilor, agrișilor și strugureilor (rozinchinelor);
- f) înființarea de pometuri;
- g) pachetarea pentru transport a poamelor;
- h) facerea vinului de poame și conservarea lui.

La care se convoacă toți învățătorii, manipulatorii școalelor de pomi, domni preoți și toți cei ce se interesează de acest ram economic. Celor prezenți li-se va împărți câte 1/2 litru sămănță de frăgari gratuit pentru prăsirea frăgarilor pe întreg teritoriul comitatului.

Domni învățători și manipulanți ai școalelor de pomi primesc diurnă de 2 coroane și paușal de călătorie.

Sâmbăta-de-jos, la 22 Martie 1900.

Cu stimă:

Nicolau Albani.

Concurs literar.

Ad. nr. 146—1900. Se publică concurs pentru un premiu de 500 coroane, care se va decerne celei mai bune lucrări asupra vre-unui subiect din istoria instituțiilor culturale ale Românilor din Ungaria și Transilvania, și anume asupra instituțiilor de învățământ ori asupra societăților sau altor întreprinderi și așezăminte culturale române din patrie.

La concurs se vor admite numai lucrări în estensiune de cel puțin 10 coale tipar 8° mare, cari vor cuprinde o espunere critică a dezvoltării instituțiilor de cari se ocupă și vor arăta rezultatele realizate, precum și condițiunile și pedecile activității acelor instituții.

Censurarea lucrărilor, ce vor intra la concurs, se va face prin o comisiune compusă din 5 membri aleși de comitetul central după ascultarea raportului comisiei.

Manuscrisurile trebuie provăzute cu o devisă și un plic, care să cuprindă numele și adresa autorului; se vor scrie în caiete de format 4° mare pe o singură față a foilor și se vor trimite la adresa prezidiului »Asociațiunei« (Sibiu, strada Morei nr. 8) cel mult până 30 Iunie 1901 st. n.

Lucrarea premiată se va tipări pe spese »Asociațiunei« în cel puțin 1000 esemplare, din cari jumătate trec în proprietatea autorului.

Din ședința comitetului central al »Asociațiunei« ținută în Sibiu, la 8 Martie 1900.

Dr. Il. Pușcariu, vicepreședinte.
Dr. Beu, secretar II.

CRONICĂ.

Fapte creștinești. Familia notarului cercual Ioan Moldovan din Velț a donat bisericii gr.-cat. de acolo un potir de argint suflat cu aur, în preț de 60 coroane. Pentru această faptă creștinească epitropia parochială exprimă și pe această cale mulțumită dlui Moldovan și familiei sale.

— Din *Zdrapți* ni-se scrie cu datul 20 Martie următoarele: În numele comunității bisericesti gr.-cat. din *Zdrapți* (comitatul Hunedoarei), subscrisul aduc prin aceasta cea mai adâncă mulțumită stimatelor doamne Iudita Frâncu și Ester Frâncu, ambe surori, văduve, foste locuitoare în comuna *Zdrapți*, care spre reînnoirea bisericii din această parohie au făcut următoarele donațiuni în bani gata: 1. Iudita Frâncu a donat 200 cor. 2. Ester Frâncu a donat 40 cor. Primească stimatele donatoare și pe această cale mulțumitele noastre și recunoștința noastră.

Ioan Guga, preot.

† Georgiu Vișia, negustor, proprietar de mine, membru fondator al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român, a răposat Luni (26 Martie n.) în Zlatna, în etate de 76 ani. În mormântarea 'i-s'a făcut în 28 Martie n. în cimiterul bisericii gr.-catolice din Zlatna. Îi deplâng pierderea soția Ana n. Berghian, fiica vitregă Octavia Sebeșan, nepoții Dumitru și Maria Vișia, și fratele Ioan Vișia.

† Ioan Șerban, proprietar în Deva, membru virilist în congregația Hunedoarei, a răposat alaltăieri seara în etate de 34 ani și după 6 ani de viață conjugală. În mormântarea 'i-s'a făcut în 28 l. c. în cimiterul bisericii gr.-or. din Deva. Îi jalește Leonida n. Feier, soție; Petru Șerban, frate, Aron Feier, soț; Ioan German, Vasile Boneu, cu soțiile lor, v. d. Silvia Dr. Feier, cumnați și cumnate, și numeroase alte rudeni.

† George Pogány (Poganu), fost comite-suprem în comitatul Alba-inferioară și în urmă în comitatul Hunedoara, a răposat Sâmbătă dimineața în Deva, în etate de 89 ani. În mormântarea 'i-s'a făcut Luni.

Sinod protopopesc. În tractul Agnita s'a ținut sinodul protopopesc la 27 Februarie. După săvârșirea slujbei d-zești, la care s'a oficiat și parastas pentru metropoliții Andrei baron de Șaguna și Miron Romanul, precum și pentru marii binefăcători ai nației Gozșu și Andronic — sinodul a fost desșid de adm. protopopesc Nicolae Moldovan. După reconstruirea biroului rapoartele bisericesti, școlare și epitropești se iau spre știință. Comitetul protopopesc propune și sinodul primește ca epitropiile parochiale să se recerce a se îngriji de acum înainte de diurnele protopopului. Prin această hotărîre s'a scăpat protopresbiterul de un lucru uricios de a cerși dela unul și altul diurnele ce-i compet.

A urmat apoi alegerea membrilor epitropiei și comitetului protopopesc, care s'a săvârșit precum urmează: Epitropia: D-nii Ioachim Păreșu, paroch; Ioan Paicu, inv. și N. Muntean, inv. În comitet: D-nii George Borzea, paroch; Mihail Păcală, paroch; Ioan Savu, inv.; I. Armean și Suci, inv., etc.

Dl inv. Ioan Paicu a făcut propunerea, ca sinodul să enunțe ca învățătorii din tract să țină în decursul serilor de iarnă cel puțin 4 serate literare. Dl părinte G. Borzea a propus apoi înființarea unei biblioteci. Din cauza tim-

pului înaintat sinodul a amînat pentru sesiunea următoare discutarea acestor propuneri. După închiderea sinodului a fost masă comună.

Ionu Popii Zaharie.

O dare de seamă — întârziată. La notița publicată cu acest titlu în nr. 11 al foii noastre primim următoarele:

Este adevărat că am ajuns cu ocaziunea petrecerii din ziua de Anul-Nou a. c. la pozițiunea fatală — din chestiune. Bani au încurs seara și prin postă 125—130 coroane, cari numai decît s'au primit din partea dlor aranjatori cu dl părinte George Sglîmbea, însă precum se vede n'au avut timp a-și face socoata până de prezent.

Dar' acum îi asigurăm pe onor. contribuenți, că în cel mai scurt timp va urma o dare de seamă.

N. Chiornîța.

George Cantor, învățător.

Din Veseud (tractul Agnita) ne scrie un fruntaș, că de 9 ani de când n'au preot în sat — lucrurile satului merg foarte rău. Învățătorul S. Vargă nu-și face datorința și așa poporul rămas fără conducători nu știe încătrău să mai procedescă. Atragem luarea aminte a celor în drept și-i rugăm să dispună și să îndrepte lucrurile de îndreptat.

O întrebare. Din Țeara - Oltului ni-se trimite următoarea scrisoare: Vre-o 13 comune (Bogata - olteană, Matefal, Fântâna, Cuculata, Lupșan, Comana-inf. și sup., Veneția-inferioară și Veneția-superoară, Păreșu, Gridul, Perșanii și Șincanouă) țin în Veneția-inferioară o școală confesională gr.-or. centrală cu 2 învățători. Acum ar fi timpul a se restaura (alege de nou) și acolo reprezentanța și eforia, căci a trecut timpul. Vă rugăm deci a publica următoarea întrebare la adresa: Onoratului presidiu al acelei școale:

Cum stăm cu constituirea reprezentanței și eforiei dela școala capitală venețiană gr.-or. din Veneția - inferioară (Stat. org. §. 28)? Cățiva membri.

Moarea de varză. La sfatul nostru, că moarea de varză e foarte sănătoasă, o vrednică femeie fruntașă din Cunoaș, ne scrie următoarea întâmplare șoadă, dar' cu bun sfârșit:

În »Foaia Poporului« nr. 11 din est-an se arată că curechiu (varza) și moarea (zama) de curechiu sînt sănătoase, și într'adevăr e așa:

O femeie bătrână din Sebeșul-să-sesc povestește, că era acolo în vremurile mai vechi un medic, de altcum bun, numai căt nu-l prea puteai totdeauna înțelege bine. Acest medic a fost chemat odată la un om greu bolnav și după-ce dînsul a cercetat cu demîntul boala, a crezut că omul în scurtă vreme are să moară. Deci când era să părăsească casa, femeia bolnavului îl întreabă ce să facă, că bărbatul ei nu mănîncă nimic? Medicul răspunde: *Ori mănîncă moare, ori nu mănîncă moare, tot moare*, adică asta se înțelege așa: ori mănîncă ori nu mănîncă totuși va muri.

Femeia însă a înțeles lucrul altmîntrelea și anume, ea a gîndit că medicul a zis: *ori mănîncă ori nu mănîncă, tot moare de curechiu s'e-i dee*. Și așa a și făcut, 'i-a tot dat moare de a beut și bolnavul s'a făcut deplin sănătos.

Eată că moarea de curechiu e sănătoasă și bună de leac. S. P. P.

Grindină. Luni după amiază a bătut în Budapesta grindină împreună cu povoiu puternic, care a durat vre-o cinci-zece minute.

Petrecere în Marcoveș. În seara zilei de 20 Febr. st. v. — la zăpostit — corul tinerimei plugarilor români din Marcoveș a dat un concert în sala cea mare a școalei confesionale gr.-or. rom. din loc.

Mare a fost această sărbătoare în comuna noastră.

Cu bucurie nespuse de mare ascultau oaspeții cântările, cum au fost »Hora nouă«, cor bărbătesc de N. Stefu, »Boboce și inele« de I. Vidu și altele. S'a jucat apoi piesa numită »Vlăduțul mamei«, care a produs multă bucurie și veselie în public.

Cum se uitau la Vlăduț, școlar vechiu și care nu știa ceti bine buchile — dar' voia să se însoare cu Smarandita, ear' mîsa îl certa și îl bătea, că mai ântăiu să învețe carte. Vlăduț însă zicea: lasă mamă, că o mai învăța și dascălul carte. Când în fine a sosit cocorul Costică, Vlăduț și pe acesta voia să-l roage ca să ceară dela maică-sa să-l însoare, dar' nu putea din cauză că îl îneca risul.

Atunci să fi văzut publicul cum rîdea cu hohot și cu sete. Astfel a urmat această piesă până în fine, care a reușit foarte bine, fiind cu toții mulțumiți cei-ce erau de față și ascultau.

Au urmat apoi jocurile naționale »Bătuta«, »Călușerul« și »Hora Călușerilor«, la care publicul se uita cu mare bucurie.

Jocul a ținut până în dalbele zori.

G. O.

Dușmanul de moarte. Goia János, de naționalitate maghiar, pázitorul hotelului Boldur-rît a fost la tirul Timișoarei și după-ce vînduse un cal, se dete a bea rachiou și tot beu până-ce s'e-mbătă tun. Cătră seară s'a pus pe o luntre să meargă acasă și peste noapte îl găsiră luntrașii învins de puterea alcoolului, adică mort.

Frați Români! Vă rog să facem peste tot locul locuit de Români, societăți de cumpătare, de voim să nu murim fără de vreme

L. Voicău.

Urmările beției. În 15 Martie o-nașul Aldea Iosif din Uioara-ogne a căpătat dela direcția ognelor 2 chlgr. prav de pușcă pentru a sparge cu el un părete de sare spre a deschide în ogne un coridor. Aldea fiind pătimaș de beutură, s'a dus cu pravul la cărcimă și jumătate 'l-a vîndut Evreului pe vinars. Amețit de beutură s'a dus acasă și în gură cu pipa aprinsă a dat cesă toarne pravul într'un săculeț mai mic. O schinteie din jaratecul pipei a căzut însă în prav și a produs esplosie teribilă; ferestrele casei au fost sfărmate, omul a fost isbit la pămînt și 'i-s'au aprins hainele pe el. Soția lui ocupată la răboiu, scăpând neatinsă de flacări a alergat afară împreună cu cei cinci copilași ai lor, strigând vecinii să-i vină în ajutor. Aceștia au stîns cu mare greu focul de pe nenorocitul bețiv, dar' totuși nu 'l-au putut scăpa de moarte. În 23 Martie a răposat în urma arsurilor.

Marcele postale vechi, amăsurat unei ordinațiuni noue a ministrului reg. ung. de comerț, 1900. Pot fi folosite până la 30 Sept. 1900. Asemenea și corespondențele postale.

Incendiu în Jibău. Joi noaptea un puternic incendiu a pustiit comuna Jibău din comitatul Sălăgiului. Un raport telegrafic venit din Budapesta spune, că întreg satul a ars, nici barem două case întregi n'au rămas; chiar și biserica a căzut pradă flăcărilor.

Față cu acest raport, o telegramă a vicecomitelui, dată ieri după amiază, zice că numai clădiri laterale au ars și că paguba e neînsemnată.

O roză ruptă. Subscrișii cu inima frântă de durere aduc la cunoștința tuturor consângenilor, amicilor și cunoșcitorilor încetarea din viață a prea iubitei lor fiice *Emilia Veturia Ciobota*, întemplată azi în 19 Martie st. n., la 1/8 ore d. m., după un morb greu și îndelungat în a 17-lea an al vieții sale. O jelesc prea iubiții și adânc întristații ei părinți, cari într'însa și-au aflat bucuria vieții, cum și mulțimea rudeniilor, amicilor și cunoșcitorilor ei. Rămășițele pământești ale adormitei în Domnul se vor așeza spre eterna odihnă în cimiterul bisericii gr.-cat. din loc, în 22 Martie st. n. 1900, la 2 ore p. m.

Înalță-te pe aripe ușoare

Tu ânger blând, spre cerul plin de soare!

Fie-ți țărîna ușoară și amintirea eternă! Șard, în 19 Martie st. n. 1900. *Iosif Ciobota și Sanflora Ciobota n. Pop, ca părinți.*

Prelegere economică în Seliște, va ține dl adv. Preda, *Duminecă, la 1 Aprilie st. n., la 4 1/2 ore d. a. din ramul legumăritului, vorbind despre cultura sparangelului și a ciupercilor.*

Dări de seamă și mulțumite publice. Din *Turda.* Despre suprasolvirile ce s'au făcut cu ocaziunea »petrecrei meseriașilor români din Turda«, ținută în 18 Februarie în sala dela hotel »Coroana«.

Suprasolviri cari sînt în coroane și bani computațiau intrat dela următorii binefăcători:

D-nii: Eugen Pătaceanu, avocat 8 cor. 80 bani; George Bolde, căpitan în pensiune 80 bani; Dr. George Ciuta și Valer Moldovan, jurist, câte 1 cor. 80 bani; Victor Bugner, jurist 80 bani; Ionel Mesaroș, jurist 1 cor. 80 bani; Emiliu Cigarean, jurist 80 bani; Alesandru Gaia, contabil 1 cor.; Valer Bugner, teolog 80 bani; rev. Artemiu Codarcea, protopop 2 cor.; Constantin Cothișel, preot 4 cor.; Iuliu Pop, preot, Urca și Teodor Onițiu, preot, câte 1 cor.; Simeon Poruțiu, inv. 80 bani; Ioachim Rațiu 2 cor. 40 bani; Dionisiu Chiorean, Beiuș 5 cor.; Ioan Pascu 2 cor.; Nicolau Crișan, S.-Mihai și Thanfitas Johann, câte 1 cor.; Flachbardt Károly 40 bani; Alesandru Cadar 1 cor. 80 bani; Vasiliu Șandru, Emiliu Rus și Teodor Pop, câte 80 bani. Suma suprasolvirilor 43 cor. 60 bani.

Primească marinimoșii donatori sincerile noastre mulțumite, pentru tot interesul și spriginul arătat față de noi.

Iosif Urea,
cassar.

— Din *Făgăraș.* Din venitul curat ce a avut petrecerea »Reuniunii femeilor rom. gr.-or. din Făgăraș și jur« comitetul acestei Reuniuni a binevoit a dona bisericii noastre gr.-or. din Făgăraș suma frumoasă de 100 coroane.

Pentru această faptă frumoasă și vrednică de urmat și de alte societăți de ale noastre, epitropia aduce și pe calea aceasta cele mai călduroase mulțumiri comitetului și întregii Reuniuni.

Făgăraș, la 21 Februarie 1900.

Iosif Ciura,
I. epitrop.

George N. Mundrean,
epitrop.

— Din *Hațeg.* Societatea meseriașilor români din opidul Hațeg a aranjat la 3 Martie a. c. o petrecere, din al cărei venit curat jumătate s'a destinat în favorul bisericii gr.-or. din loc.

Cu această ocaziune au contribuit cu suprasolviri:

D-nii Tit Vesp. Gheaja, protopresbiter cu 4 coroane 80 bani; Todor Doboiu, August Streitar, rigorosant în drept, câte 2 coroane; Vasiliu Vutea 80 bani; Samuil Vlad 1 cor. 80 bani; Alesandru Vlad 80 bani; Steinschneider 1 cor. 60 bani; Pompeiu Popescu 2 coroane; Victor Bontescu 3 coroane 80 bani; Dr. George David, Dr. Leo Parasea, câte 80 bani; Ioan Bacî, Marcu Popescu, câte 60 bani; Neți Teodosie 80 bani; Morîș Chindler 1 cor. 60 bani; Horvát Sándor, Marcu Todose, Nicolau Roșca, câte 80 bani;

George Stoian 1 cor.; Eliu Socol 60 bani; Fehér Robert 80 bani. Cu totul 29 coroane 60 bani.

Venitul întreg a fost 140 coroane 40 bani. Spesele au fost 71 coroane 54 bani. S'au predat deci epitropiei bisericești gr.-or. din loc jumătatea venitului cu 34 coroane 43 bani.

Astfel societatea meseriașilor români vine și pe această cale a aduce mulțumita sa tuturor p. t. onorabililor contribuitori și spriginitori ai sfintei noastre cauze.

Din ședința adunării generale a societății tâlparilor și cismarilor români, ținută în Hațeg, la 10 Martie 1900.

Teodor Făgăraș,
președinte.

Nicolae Sânzian,   **Constantin Popescu,**
secretar.   cassar.

— Din *Comana-interioară.* Curatoratul bisericesc gr.-cat. din *Comana-interioară*, vicariatul Făgărașului, își ține de datorință, ca în numele poporului gr.-cat. din această parohie să aducă mulțumită publică Anei Ioan Gridanu, fiica fostului cantor bisericesc Ioan Gridanu din Comana-interioară, care a donat în anii trecuți bisericii noastre: o cruce de metal, un aer de mătășă, un epatrafir negru de barșon, 3 perdele de barșon la ușile altarului și 4 perdele de dantelă la icoane, 2 candelă de bronz, ear' în anul curent a donat o sfântă evanghelie nouă cu litere latine în preț de 25 coroane.

Toate aceste donațiuni le-a făcut din banii adunați din serviciu onest și muncă dreaptă, pentru cari merită toată lauda și recunoștința. D-zeu să-i răsplătească binefacerile făcute și să-i dăruiască sănătate deplină și putere, ca și pe viitor să mai poată face astfel de donațiuni și doresc, ca exemplul frumos al respectivei să-l imiteze și alți poporenii din această parohie.

Comana-inf., în 6 Martie 1900.

Iosif Pop, paroch gr.-cat.

— Din *Lipova.* Cu prilejul petrecrei aranjată de »Corul vocal gr.-or. român din Lipova« au incurs de tot 199 cor. 10 bani, s'a spesat de tot 106 cor. 52 bani, a rămas deci un venit curat 92 cor. 58 bani.

Au intrat suprasolviri dela p. t. următorii binevoitori domni:

Voicu Hamsea, protopop 6 coroane; Ioan Cimponer, preot, Dr. A. Marta, avocat, câte 4 coroane; Simeon Tomescu, preot în Șiștaroveț, Florian Rociu, preot, Ioan Lucaci, învățător, G. Georgevici, jude comunal, V. Sporea, proprietar, câte 2 coroane; I. Serb junior 1 coroană 60 bani; I. Arjoca, I. Secula, oficianți de bancă la »Victoria«, Arad, I. Kaepfelmacher, berar, câte 1 coroană 50 bani; V. Niculici, măiestru, G. Velcu, câte 1 coroană; N. Mircu, ospetar, G. Marienescu, of., câte 60 bani; P. Berzovan, A. Raitar, I. Serb junior, măiestri, câte 40 bani.

Ear' la concertul dat tot de cătră acest cor la Sf. Rosalii 1899 au intrat 107 fl. 26 cr., spese au fost 58 fl. 88 cr., a rămas deci un venit curat de 48 fl. 38 cruceri.

Au binevoit a suprasolvi următorii domni:

Voicu Hamsea, protopop 3 florini; I. Cimponer, preot 2 florini; I. Kaepfelmacher, berar, Vasile Sporea, proprietar, Ioan Nedelcu, proprietar, Pavel Berzovan, măiestru, câte 1 florin; Dr. G. Popescu, avocat, Zaharie Mircu, cassar la »Lipovana«, G. Georgevici, jude comunal și tutor bisericesc, câte 80 cruceri; A. Nicolescu 75 cruceri; D-na Bocu, Dr. Ille, avocat, I. Dejenar, contabil la »Murășanul«, câte 50 cruceri; Dr. Aurel Halic, medic 35 cruceri; Aurel Savici,

cassar la »Murășanul«, Ioan Clipici, măiestru, câte 25 cruceri; V. Ghițescu 15 cruceri.

Tuturor acestor p. t. marinimoși spriginitori, Dumnezeu le dea înșutit dinarul lor.

Teodor Nuțiu,
cassarul cor. vocal.

* * *

Din *Văliug* (în Bănat) ni-se scriu următoarele: La 5 Martie s'a ținut sinodul parochial sub presidența parochului P. Popescu.

Dându-se socoteala despre cheltuelile și venitele anului trecut 1899 se adeverește că venitele au fost 1203 fl. 86 cr. și cheltuelile 1358 fl. 67 cr. În preliminarul pe anul 1900 se statorosește onorar pentru dl preot 100 fl. v. a. și pentru dl învățător 150 fl. v. a. Dl învățător era să primească banii acestia numai pentru-că vine cu copiii în sfânta biserică și cântă la sfintele sărbători. Salariul dlui învățător este lunar 33 fl. v. a., apoi cuartir liber cu 3 odăi, cuină, grajd, curte și grădină frumoasă și o livadă pentru fân de 2 vaci și la fiecare îngropăciune 1 fl. și alte venit. De aceea poporul întreg a zis ca să 'i-se dea și dlui învățător ca și preotului numai 100 fl. v. a. onorar, că ved ei bine că nu se ajung venitele la cheltueli și biserica noastră n'are nici un venit decât ce cinstesc bieții oameni cu creșterii și din vânzarea luminilor ș. a. Dl învățător însă vîzînd că nu 'i-se dă 150 fl. a părăsit biserica și a zis: că fără 150 fl. nici ca creștin nu mai vine în biserică. — Pe noi poporul ne doare mult când vedem că conducătorii noștri n'au milă de noi și nu iau în seamă starea și puterea noastră, căci vedem că noi, care aproape toți sîntem zileri și muncim ziua întregă pentru 70—80 cr. — facem destul dacă plătim învățătorului nostru peste 500 fl. la an.

Dl învățător V. Mărescu ar face mai bine, ca în loc să se certe cu poporul și cu preotul de acum — precum s'a certat și cu preoții de mai nainte — să ne fie adevărat conducător și pe calea înaintării să ne călăuzească.

Doi poporeni.

Hirotoniri. Diaconul *Nicolau Nașcu*, ales paroch în Restoșnea-Poleți, a fost promovat în capela arhiepiscopescă, prin Înalt Prea Sfinția Sa Domnul arhiepiscop și metropolit *Ioan Mețianu*, la treapta de presbiter, asemenea și clericul absolut *Macedon Grecu*, ales capelan în *Hundrubechiu*, (tractul Agnizei).

Limba română la gimnasiul din Făgăraș. Ministrul de culte și instrucțiune publică a dispus cu începere dela anul școlar viitor propunerea limbei române ca studiu facultativ la gimnasiul de stat din Făgăraș.

Furt la comunitatea de avere din Caransebeș. Joi noaptea spre Vineri făptuitori necunoscuți au spart casa comunității de avere grănițerească din *Caransebeș* și au furat toți banii aflați în ea (28.000 de coroane). Poliția și gendarmeria caută în ruptul capului să afle făptuitorii.

Emigrări la America. Dela gara din *Timișoara* au plecat Mercuri 36 familii germane (șvabe) din comitatul *Timiș*, cu scop de a se stabili în America.

200 edificii arse. Se telegrafează din *Lemberg*, că în *Colbesova*, oraș în Galiția-vestică, un incendiu teribil a mistuit 200 edificii, între cari și școala, vicariatul, claustrul și oficiul statistic. 600 oameni au rămas fără adăpost.

18 cai arși. În comuna Vêke de lângă Cașovia izbucnind un incendiu la grajdurile proprietarului Szmrecsányi, au ars împreună cu grajdurile 18 cai de rasă engleză curată. Paguba se urcă la aproape 100.000 de coroane.

Pedeapsa băteușilor. În Szécs-Keresztur flăcăii satului s'au dat la ceartă și apoi la bătaie în cărcimă. Flăcăul Andreiu Makaház opera cu ciomagul. Atât a tot dat în dreapta și stânga până ce a lovit în lampa ce atârna de grindă. Petroleul a curs pe ei aprins și în câteva clipite toți erau bobotaie de flăcări. Spăimântați au buit afară strigând după ajutor. Abia cu mare greu a succed mulțimei se stingă focul de pe ei. Aproape toți s'au ales cu arsuri grave; patru dintre ei sunt arși de moarte.

Prea târziu! Înainte cu doi ani niște reușfăcători uciseseră pe păzitorul de noapte Andreiu Peczés din Surduc în timpul serviciului său. Veduva ucisului, rămasă cu doi băieți mici, umbla la lucru cu ziua și din acest neînsemnat câștig își tânjea viața cu copilașii ei; mai căpeta una-ori câte un florin doi ajutor dela primărie. În timpul din urmă femeia s'a bolnăvit și nu mai putea să câștige nimic. Copilașii răbdau foame. Și-a trimis pe cel mai mărișor (cam de 8 ani) la primărie, s'o ajute barem cu un florin, ca să cumpere pâne. Nu 'i-s'a dat. Desperată și muncită de miserie, femeia după-ce și-a adormit copilașii li-a tăiat gâtul, și-a spintecat apoi sieși vinele și astfel sângerată s'a spânzurat de grinda casei. A doua zi pârgarul satului a mers la veduva să-i ducă un florin; a aflat însă în odaie trei cadavre, — femeia și orfanii nu mai aveau lipsă de nici un ajutor; primăria se socotise prea târziu să împlinescă cererea veduvei.

Despre starea și prețul bucatelor în Reteag și jur ni-se scriu următoarele:

Reteag, 23 Martie 1900. — Jumătatea a doua a lui Mărțișor e pe aici frumoasă, dar' vântoasă, ear' vântul o face mult mai rece, de cum ar fi fără el. Vrând nevrând îți vine să dai drept celui-ce a zis:

»Fie iarna cât de rece
Numai Mărțișor de-ar trece.»

Holdele de toamnă au eșit bine din iarnă, dar' vânturile aceste le subție. Nutrețul vitelor are căutare, ear' vitele — cu deosebire vacile cu lapte — sunt foarte bine plătite. Prețul porcilor a scăzut, fiindcă au murit și mai mor în unele părți, așa că mulți din oamenii ce au porci 'i-ar vinde, temându-se să nu moară, ear' cei-ce ar cumpăra porci nu se îndură să-și dea banii pe ei, tot din aceea pricină.

Bucatele sunt numai la modru, nici prea scumpe, nici prea ieftine. Pe acele se vinde cu miera cea de 20 cupe și se plătește: grâul curat cu 1 fl. 60 cr., sâcara, orzul și cucuruzul 1 fl. — 1 fl. 20 cr., ovășul 50—55 cr., cartofii 40—50 cr., morcovii 50 cr., fasolea 1 fl. 10 cr., sîmburii de bostan 80—90 cr., sîmînța de cânepă 1 fl. 30 cr. — 1 fl. 50 cr. Alte lucruri au următoarele prețuri: varul 40 cr. miera; lemnele de foc 1 fl. 50 cr. metrul.

Foc în Brașov. Alaltăieri un mare incendiu a mistuit casa și toate clădirile laterale ale lui Dumitru Bărbier din Brașov-Scheiu (Tocile).

Mare falsificare de vin în Arad. În celariul comerciantului de vinuri Komlósi Mihály din Arad s'a aflat peste trei mii hectolitri de vin falsificat. La ordinul telegrafic al ministrului, întreg licidul a fost vărsat în canaluri.

POSTA REDACȚIUNEI.

»**Ghiță măsarul.** Pentru înstrăinarea catedrei senatul școlastic are dreptul și datorința să tragă la răspundere pe învățător. Cât pentru protopopul — așteptați rezoluția Ven. consistor. — Dacă d-ta îți îplinești datorințele de creștin — nici preotul nici protopopul n'are dreptul să-ți denege slujbele și darurile d-zeesti. Dacă într'adevăr protopopul nu voește să te cuminece — fă arătare la Ven. consistor

Mai mulți abonenți, (Brașov). Vom împlini nu peste mult dorința d-v.

Comandantul pompierilor în Bârghiș. Adresează-te la N. Murășan, învățător în Rodna, sau în Seliște la dl Nic. Hențiu, notar.

G. N. în Certesul-sup. Adresele se cuprind în știrile publicate: Fridman în R.-Sărat, și direcțiunea minelor din Vașcou.

I. R. comerc. V. Tim. Nu este nici un paragraf, care să oprească creștinilor a pune cruci pe case. Puneți fără frică și învăț. ref. spuneți-i să-și ție gura.

Dlui I. Marian, inv. gr.-cat. în Mihalt. Răspunsul din »Posta red.« Unui poporan din Mihalt se referă la acușele aduse contra învățătorului și preotului gr.-or. din Mihalt.

Dlui Ign. Subu în U. Întrebă pe un medic de boala fratelui d-tale. Poate să fie reumatism și atunci bine ar fi să meargă la băi. — Poesiile trimise nu le putem publica; cea dintâiu s'a publicat de mult, — celelalte nu sunt populare, ci sunt făcute de d-ta și încă rău făcute.

Pentru redacție și editură responsabil: Andreiu Balteș.
Proprietar: Pentru »Tipografia« societate pe acțiuni: Iosif Marschall.

Mr. 193/1900

[17] 1-1

prim. com.

Publicațiune.

Comuna politică Sibiel, în 15 Aprilie a. c., la 2 ore p. m., va da în arândă casa sa ce o posedă în comuna Sibiel sub nr. 298^b și e acomodată atât de cărcimă cât și boltă, pe timpul din 1 Iulie 1900 până în 31 Decembrie 1902. Condițiunile de licitațiune se pot vedea în cancelaria comunală.

Sibiel, în 12 Martie 1900.

Primăria comunală.

Doi învățăcei

de câte 15—16 ani se primesc
imediat la [16] 1-3

Petru Moga,
franzelar

în Sibiiu, str. Cisnădiei 44.

MARGARETA MOLDOVAN.

Din
tainele
vieții.

29 de novele și schițe.

Prețul 2 cor., plus 10 bani porto.

Se poate procura dela

»Tipografia«,
soc. pe acțiuni, Sibiiu.

A
apărut!

Bine apreciată
de întregă
presa noastră.

„Tipografia“, societate pe acțiuni în Sibiiu.

Cu prețul jumătate!

Almanachul

Învățătorului

Român

pe anul 1899/900,

de Iosif Velcean,

elegant compactat și cu bogat material școlastic

se vinde, într'un număr de esemplare cu jumătate prețul, adică

— numai cu 1 coroană —

învățătorilor români cari îl vor cere cu provocare la acest avis, trimițând prețul și 10 bani porto postal.

Indispensabil pentru învățători!

Anunt.

Se caută **un comerciant** pentru a închiria o localitate din comuna Vaideiu. E de însemnat că această localitate are și dreptul de vânzare...

Pentru deslușiri se se scrie la proprietarul [19] 1-1

Vasilie Basarab
in Vaideiu
p. u. Orăștie (Szászváros).

Un neguțetor român

caută de **educătoare** o domnișoară ori văduvă fără familie. Ofertele însoțite de poză rog a le trimite la adresa „**Foii Poporului**“.

[18] 1-1

„TIPOGRAFIA“, societate pe acțiuni în Sibiiu.

A apărut la »Tipografia«, societate pe acțiuni în Sibiiu și se află de vânzare la autorul în Serajevo (Bosnia) Terenziengasse nr. 8

Regulament de serviciu

I. și III. parte

pentru școalele de șargi a armatei comune ces. și reg. și a honvezimei reg ung.,

compus de

Demetriu Bardosi,

primlocotenent ces. și reg. în regimentul de infanterie nr. 37.

Editura autorului.

→ **Prețul unui exemplar 90 bani.** ←

CAMPHOR-EIS

(de Chesebrough, Manufacturing Co., in New-York).

Medicament probat de casă in contra roșetei la față, la mâni și in contra gâdiliturei uscate **Prețul unei doze 80 bani (40 cr.)**

➔ **Espedare zilnică cu posta.** ➔

Deposit: în apoteca lui CAROL MÜLLER în SIBIIU, Piața mare nr. 10, în palatul Br. Brukenthal. [58] 17-20

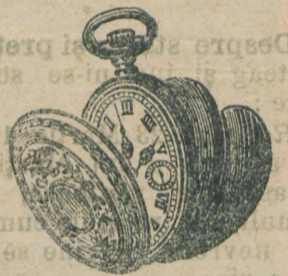
JULIUS ERÖS

firmă înprotocolată la tribunalul comercial r. u.

MAGAZIN

de oroloage, juvele, tot felul de articole de aur și argint.

Oroloj de buzunar remontoir-nichel	dela 5.— până 12 C.
Oroloj de buzunar remontoir-argint	> 9.— > 20 >
Oroloj de buzunar remontoir veritabil argint-tula, cu părți de aur	> 18.— > 30 >
Oroloaj pentru dame din aur, veritabil de Genf	> 24.— > 70 >
Oroloaje pentru domni din aur, veritabil de Genf	> 40.— > 160 >
Deșteptător de nichel, marcă fină	> 4.— > 6 >
Oroloaje cu pendul franc., cu resare, în cutii frumoase	> 10.— > 30 >
Oroloaje cu pendul vienez cu ponduri	> 28.— > 70 >
Oroloaje de părete, diferite modele	> 4.— > 30 >
Lanțuri de gât pentru dame, de aur	> 12.— > 40 >
Lanțuri de oroloaje pentru dame, de aur	> 18.— > 60 >

Lanțuri de oroloaje pentru d-ni, de aur	dela 40.— până 140 C.
Inele de aur de tot felul	> 4.— > 48 >
Inele de aur cu diamant veritabil	> 12.— > 52 >
Inele de aur cu brilliant veritabil	> 24.— > 300 >
Inele de aur cu brilliant imitat	> 7.— > 12 >
Cercei de aur de tot felul	> 4.— > 12 >
Cercei de aur cu diamant veritabil	> 13.— > 80 >
Cercei de aur cu brilliant veritabil	> 46.— > 500 >
Cercei de aur cu brilliant imitat	> 7.— > 12 >
Brățare de aur de tot felul	> 20.— > 40 >
Broșe de aur de tot felul	> 12.— > 40 >
Lanțuri de oroloj și de gât din argint	> 2.— > 8 >
Cercei și inele de argint	> 1.60 > 4 >
Brățare și broșe de argint	> 1.60 > 10 >

Juvaere de tot felul dela 15 cr. (preț de facon) până la 15 fl., precum și amulete, ju-ju-uri, lanțuri, brățare, medalii broșe, ace de cravată, tabachiere și țiltoare de țigarete, tacâmuri, chibritelnițe, sugarete, nasturi de manșete etc.

Fiecare obiect de aur sau de argint e examinat și probat din ofiolu și pe fiecare bucată se poate vedea exact proba oficioasă (marca oficioasă); eu garantez în scris pe **dol ani** pentru mersul bun al oroloajelor mele. Toate comanda le efectuesc imdelat, pe lângă rambursă sau trimitere anticipativă a prețului, cu îngrijire.

➔ **Reparaturi de tot soiul se esecută bine și conștientios.** ➔

Rugându-mă pentru numeroase binevoitoare comande, semnez cu deosebită stimă

JULIUS ERÖS,

Strada Cisdădiei 3. Sibiiu. Strada Cisdădiei 3.

(Edificiul »Transilvania«).

[44] 24-52